

ŻYCIE UNIWERSYTECKIE

Z serdecznymi gratulacjami i
podziękowaniami za 400 letnią
historię u edukacyjnej ścieżce
Przemyspolitej.

del Kull

12. 09. 2003.

Nowi studenci

Już wiadomo, w jakim składzie rozpoczynamy nowy rok akademicki 2003/2004. Rekrutacje na I rok zostały zakończone.

Władze UAM są zadowolone z przebiegu i wyniku egzaminów. Prorektor prof. Kazimierz Przyszczypkowski zauważa nieznaczny wzrost kompetencji u zdających. Jego zdaniem, wielu nieporozumień można by uniknąć, a młodzieży zaoszczędzić rozczarowań, gdyby wyrównane zostały standardy nauczania i wymagań w szkołach ponadgimnazjalnych.

Studia dzienne, magisterskie i licencjackie

Studia na UAM rozpocznie 6385 studentów I roku, o kilkaset więcej niż w roku ubiegłym. Są szczęśliwcami wybranymi spośród 25107 osób, które przystąpiły do egzaminów (zgłosiło się więcej, bo 26292 kandydatów). Zdało egzaminy 16227 osób; 10111 nie można było przyjąć z braku miejsc. Najwięcej studentów przyjął Wydział Neofilologii - 891, niewiele mniej Wydział Nauk Społecznych - 833, potężna rzesza nowych studentów zasilił Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych - 689, trochę mniej Wydział Studiów Edukacyjnych - 566, dalej plasują się Wydziały: Historyczny - 497, Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu - 473, Filologii Polskiej i Klasycznej - 402, Prawa i Administracji - 385, nieco ponad 300 studentów I roku będą miały Wydziały Chemii (327), Biologii (322), Matematyki i Informatyki (322) oraz Fizyki (305), Wydział Teologiczny - 251 i wreszcie Kolegium Języków Obcych - 122.

Studia zaoczne

W dniu oddawania „Życia” do druku były znane jeszcze niepełne wyniki rekrutacji na studia zaoczne i wieczorowe. Łącznie na te rodzaje studiów przyjęto już 4827 osób, prawie dokładnie tyle samo, ile w roku ubiegłym (4857), w tym na wieczorowe 256 osób. Najliczniej zgłaszano się na politologię, pedagogikę, filologię polską, teologię katechetyczno-pastoralną oraz 3-letnią informatykę. Część limitów nie została wyczerpana.

Dzień Studenta I Roku odbędzie się 30 września o godz. 10.00 w Auli Uniwersyteckiej. Do nowych studentów przemówi prorektor prof. Kazimierz Przyszczypkowski, prof. Edwin Wnuk wygłosi wykład: *Planeta Mars jako obiekt badań kosmicznych w poszukiwaniu wody i życia pozaziemskiego*, odbędzie się ślubowanie, młodszych kolegów powita przewodniczący Samorządu Studentów Stefan Nabrdalik, wystąpi Chór Akademicki UAM i wszyscy wspólnie odśpiewają (większość - po raz pierw-

szy) *Gaudeamus*. Po uroczystości odbędą się spotkania na Wydziałach. Od 30 września do 2 października trwa program „Studenci-studentom”. Szczegóły na afiszach.

Walne Zgromadzenie Polskiej Akademii Umiejętności w dniu 14 czerwca 2003 r. dokonało wyboru nowych członków czynnych i korespondentów; wśród nowo powołanych członków IV Wydziału Przyrodniczego PAU znaleźli się też wybitni przedstawiciele nauk o Ziemi z UAM. Członkiem czynnym, spośród dotychczasowych członków korespondentów, został wybrany prof. Jerzy Fedorowski (Instytut Geologii UAM). Do grona członków korespondentów został wybrany prof. Andrzej Kostrzewski (Instytut Badań Czwartorzędu i Geologii UAM).

Kolegium Rektorów Miasta Poznania odbyło posiedzenie 2 września 2003 r. Obrady poświęcono w głównej mierze warunkom udziału państwowych szkół wyższych Poznania w Targach Edukacyjnych 2004 oraz projektowi wprowadzenia cokolwiek absurdalnych przepisów w zakresie nazewnictwa uczelni.

Po wakacyjnej przerwie Senat UAM zebrał się 23 września na XI zwyczajnym posiedzeniu obecnej kadencji. W pierwszej części odbyło się spotkanie z prezesem PAN, prof. Andrzejem Legockim. Porządek obrad drugiej części posiedzenia objęła m.in. ratyfikacja umów międzyuczelnianych z Uniwersytetem w Bremie i z Hanoi University of Foreign Studies oraz sprawy personalne, dotyczące pensów dydaktycznych i dodatkowych wynagrodzeń.

Inauguracja roku akademickiego 2003/2004 na UAM odbędzie się w Auli Uniwersyteckiej 1 października o godz. 10.00. Podczas uroczystości Medalem *Palmae Universitatis Studiorum Posnaniensis* zostanie uhonorowany prof. Zbyszko Chojnicki. Prof. Wojciech Łączkowski otrzyma Medal za Zasługi dla UAM. Wykład inauguracyjny pt. *Wtenczas w Poznaniu był ruch nieustanny* wygłosi prof. Edward Balcerzan.

Inauguracja nowego roku akademickiego w Collegium Polonicum odbędzie się 8 października o godz. 12.00, a w Uniwersytecie Europejskim Viadrina - 13 października o godz. 15.00.

Collegium Biologicum UAM otworzyło podwójne. Otwarcie nowego budynku Wydziału Biologii na Morasku odbyło się 22 września. Uczestniczyli przedstawiciele władz rządowych i lokalnych Wielkopolski, parlamentarzyści poznańscy i członkowie Senatu UAM. Zatem od 1 października na Morasku rozpoczyna studia obok fizyków, geologów, matematyków - także biolodzy. To jednak na razie I etap budowy. II (kosztowniejszy) planuje się sfinalizować w końcu przyszłego roku. Jednocześnie realizowany jest II etap budowy Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych. Ambitne projekty obejmują kilka następnych dużych inwestycji, związanych z planowanym przemieszczeniem na Morasko: chemików, politologów i jednego z wydziałów humanistycznych.

19 sierpnia 2003 r. zmarła Prof. Maria Kaliszewska-Drozdowska, wybitny antropolog, specjalista w zakresie auksologii i biologii człowieka.

Contemporary Society & Global Terrorism (*Współczesne społeczeństwo i globalny terrorizm*) - to tytuł międzynarodowego seminarium stypendystów Fulbrighta, zorganizowanego przez UAM i Polskie Stowarzyszenie Stypendystów Fulbrighta w Małej Auli Collegium Minus 23 września. Udział wzięli stypendyści z Polski i Niemiec. Prorektor UAM prof. Bronisław Marciniak, prezes Stowarzyszenia, ogłosił inaugurację Akademii Fulbrighta w Polsce.

Prof. Ronald Cole, dyrektor Centrum Badań nad Językiem Mówionym na Uniwersytecie Colorado, wygłosił 6 września w UAM, na zaproszenie Instytutu Filologii Angielskiej, wykład na temat *Colorado Literacy Tutor*. Profesor Cole jest twórcą najnowocześniejszego systemu nauczania czytania, pisania i rozumienia języka za pomocą tzw. wirtualnego nauczyciela. Z jego inicjatywy powstał projekt opracowania podobnego systemu dla języka polskiego oraz nauczania języka angielskiego, o czym mówiła w wywiadzie dla „Życia Uniwersyteckiego” (maj 2003) prof. Katarzyna Dziubalska-Kończyk.

Techniczno-kryminalistyczne badania autentyczności dokumentów publicznych to temat międzynarodowej konferencji organizowanej przez wydział Prawa i Administracji UAM w dniach 25-26 września. Problematyka konferencji skupia się na prawnych i technologicznych formach zabezpieczenia przed fałszowaniem dokumentów, znaków towarowych. Istotę zjawiska zaprezentuje ok. 30 referentów. Pomyślano o zaprezentowaniu osiągnięć technologicznych służących przeciwdziałaniu przestępstwom tego typu oraz wykrywaniu fałszów intelektualnych. Udział zapowiedzieli przedstawiciele Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Straży Granicznej, oraz naukowcy m.in. z Rosji, Czech, Litwy i Ukrainy, nie licząc ośrodków krajowych.

Rekrutacje na kolejną edycję kursów języka angielskiego przeprowadza Studium Języka Angielskiego dla Pracowników UAM. Studium oferuje wszystkie poziomy zaawansowania, kursy przygotowujące do egzaminów Cambridge FCE, CAE, CPE, kursy maturalne, English for research and communication. Organizowane będą kursy dla osób rozpoczynających naukę w Studium, dla osób kontynuujących naukę i przygotowujące do matury z języka angielskiego. Szczegóły w Sekretariacie Studium, ul. Słowackiego 20, tel. 061/829-2825 i tel./fax -2824.

UWAGA! REDAKCJA „ŻYCIA UNIwersyteckiego” ZMIENIŁA SIEDZIBĘ, NOWY ADRES I TELEFONY REDAKCJI:

**61-734 POZNAŃ
UL. NOWOWIEJSKIEGO 55, I P.
TEL./FAX: 061/829-3960
TEL. - 3961-3962**

ŻYCIE UNIwersyteckie

UAM Poznań
Miesięcznik
Nr 9 (125)
Wrzesień 2003

Wydawca

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Rektorat, 61-712 Poznań, ul. Wieniawskiego 1

Przewodniczący Rady Programowej
Prorektor UAM, prof. Bogdan Walczak

Redaktor naczelny

Ewa Staniewicz
e-mail: esta@amu.edu.pl

Współpracownicy

Danuta Chodera, Monika Miazek,
Adam Barabasz, Romuald Polczyński,
Aleksandra Wiśniewska (teksty),
Dagmara Wrześniewska (kolportaż),
Maria Jakubowska (korekta).

Zdjęcia:

Stanisław Ossowski, Kazimierz Fryś

Okładka: Wizyta premiera L. Millera
w UAM i wpis w Księdze Pamiątkowej.
Fot. Stanisław Ossowski

Adres redakcji

ul. Nowowiejskiego 55, 61-734 Poznań
tel/fax (061) 829-3960
tel. (061) 829-3961, 829-3962
redakcja@main.amu.edu.pl

Usługi poligraficzne

„AMK” Kostrzyn Wlkp.

© Copyright by „Życie Uniwersyteckie”
UAM Poznań
Numer zamknięto 23 września 2003 r.

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca i zastrzega sobie prawo skrótów oraz zmian tytułów nadesłanych tekstów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń.

Zapraszamy do wszechstronnej współpracy.

ISSN 1231-8825

Spojrzenie w Przyszłość

...Przypadająca w roku 2011 czterechsetna rocznica powołania w Poznaniu uniwersytetu zasługuje ze wszech miar na upamiętnienie jej szczególnym programem działania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, naturalnego sukcesora szkolnictwa wyższego, mającego swój początek w renesansowym Poznaniu. (...)

W SFERZE NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ dążyć powinniśmy do:

- rozwoju interdyscyplinarności badań i kształcenia, przełamania barier między dyscyplinami, które wykształciły się w ciągu minionych stuleci,
- rozwoju szeroko pojętej współpracy międzynarodowej, z zachowaniem standardów procesu bolońskiego,
- otwierania się na młodzież z całego świata, zapewnienie dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo,
- rozwijania różnorodnych form i metod nauczania, wykorzystywania nowoczesnych technologii w rozszerzaniu dostępu do studiowania, zwiększanie znaczenia nauczania w języku angielskim,
- wylaniania osób o szczególnych predyspozycjach naukowych i zapewniania indywidualizacji kształcenia,
- szerokości włączenia się w realizację postulatów gospodarki opartej na wiedzy.

W SFERZE ORGANIZACYJNEJ konieczne jest:

- dostosowywania struktury organizacyjnej uczelni do zadań naukowo-dydaktycznych, w tym tworzenie interdyscyplinarnych centrów naukowych uczelnianych, krajowych i międzynarodowych,
- poszukiwanie rozwiązań organizacyjnych ułatwiających realizację potrzeb miasta i regionu w zakresie edukacji, nauki i kultury, w tym otoczenie Poznania Kolegiami (Ślubice, Gniezno, Kalisz, Piła),
- tworzenie warunków do studiowania i pracy naukowej osobom niepełnosprawnym,
- tworzenie warunków dla rozbudzenia i realizacji zainteresowań studentów (np. sportowych, kulturalnych etc.),
- inicjowanie i wspieranie wolontariatu, jako formy zdobywania doświadczenia profesjonalnego przez studentów,
- utrzymywanie związków z absolwentami uczelni,
- poszukiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania.

W SFERZE INWESTYCYJNEJ niezbędne jest silne wsparcie Rządu i Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej. To wsparcie dotyczy w szczególności zasilania środkami finansowymi programu inwestycyjnego, który obejmuje:

- 1) kontynuację budowy kampusu Morasko (II etap), w ramach której przewidziano wybudowanie:
 - Wydziału Chemii,
 - Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, - Wydziału / Instytutu Humanistycznego,
 - Rozbudowy Wydziału Biologii i Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych,
 - Zespołu domów studenckich oraz obiektów sportowych

- 2) wybudowanie w Kaliszu Budynku Bibliotecznego-Dydaktycznego Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego,

- 3) wybudowanie kompleksu naukowo-dydaktyczno-socjalnego dla planowanego Ośrodka Zamiejscowego w Pile.

Realizacja tego programu inwestycyjnego wymagać będzie zaangażowania w latach 2004-2011 kwoty 292 mln zł, co oznacza roczną dotację z budżetu centralnego w wysokości ok. 30 mln zł. Uzupełnieniem tych środków będą środki własne uniwersytetu i pochodzące z innych źródeł.

(Przedruk z opracowania „Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przeszłość - Terazniejszość - Przyszłość”, Poznań, 12 września 2003 r. - fragment)

... Polskie drogi do Europy wiodą przez Wielkopolskę

Po raz pierwszy w publicznej enuncjacji osoby piastującej jedno z najwyższych stanowisk w państwie Uniwersytet uzyskał tak wyraźne poparcie dla programu obchodów czterechsetlecia tradycji akademickich Poznania. Premier Leszek Miller, uczestnicząc w spotkaniu z kolegium rektorsko-dziekańskim UAM 12 września br., wyraził uznanie dla Programu *Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Przeszłość - Terazniejszość - Przyszłość* oraz oznajmił, iż uważa za możliwe finansowanie inwestycji uniwersyteckich zamierzonych do roku 2011, z założeniem, że w części koszty będą pokrywane ze środków pozyskiwanych przez uczelnię z innych źródeł. W spotkaniu zorganizowanym w Małej Auli UAM uczestniczyła także minister edukacji narodowej i sportu dr Krystyna Łybacka, wojewoda wielkopolski Andrzej Nowakowski, marszałek województwa wielkopolskiego Stefan Mikołajczak, wiceprezydent Poznania Tomasz Kayser, dr Jan Kulczyk. Stanowisko premiera rządu RP jest dla uczelni faktem niezmiernie doniosłym. Niemniej jednak nie wiadomo, czy jeszcze większej sensacji nie wzbudziła min. Krystyna Łybacka, na tym samym spotkaniu dementując pogłoski o podatku dochodowym od uczelni jako „szum medialny” i ogłaszając bez mała epokowy przełom w poziomie finansowania ważnych potrzeb szkół wyższych przez resort edukacji narodowej.

Pani minister obwieściła, że budżet szkolnictwa wyższego wzrośnie w przyszłym roku w stopniu, w jakim tego w Polsce jeszcze nie notowano. Między innymi: fundusz stypendiów socjalnych dla studentów, wynoszący w bieżącym roku 600 mln zł, wzrośnie o 700 mln i wyniesie 1,3 mld zł. Zostanie przeznaczony dla studentów uczelni publicznych i niepublicznych. O 200 mln zł wzrośnie budżet na kredyty studenckie; wydłużona zostanie z roku do dwóch lat po ukończeniu studiów możliwość spłaty kredytu. Z kredytów będą mogli korzystać także słuchacze studiów doktoranckich. W projekcie budżetu zapewniono realizację III etapu podwyżki wynagrodzeń dla pracowników uczelni.

Zapytana przez „Życie Uniwersyteckie”, co to za czary sprawiły taką radykalną zmianę poziomu finansowania, gdy przez tyle lat walczone o to bez skutku, pani minister odpowiedziała: *Myszę, że tak naprawdę wierzę, że edukacja jest bardzo ważna w naszym państwie. Kiedyś, gdy dziennikarze mnie pytali, od czego zacznę urzędowanie jako minister edukacji - żartobliwie odpowiadałam, że zacznę od edukowania ministrów finansów. To była przyspieszona edukacja: trwała dwa lata.*

Premier Leszek Miller był pod wrażeniem prezentacji dokonań i planów UAM, przedstawionej przez JM Rektora prof. Stanisława Lorencę. Dziękował uczelni za ogromny wysiłek w przygotowaniu społeczeństwa do wejścia do Unii Europejskiej, za działania edukacyjne i przygotowania do referendum. ... *Wszystkie polskie drogi prowadzące do Europy wiodą przez Wielkopolskę.* Podzielił przekonanie, że miejsce Polaków w rodzinie 25 państw Unii zależeć będzie od poziomu wykształcenia i edukacji. Od siły takich uczelni jak UAM zależeć będzie, czy Polska zaistnieje

silna czy słaba w tej międzynarodowej współpracy. Dlatego państwo nie może skąpić na edukację, nawet gdy budżet jest w trudnej sytuacji i istnieją wiele innych potrzeb.

Rektor prof. Stanisław Lorencę podsumował wizytę słowami, że 12 września będzie pamiętną datą w historii uczelni.

Wizytę premiera Leszka Millera poprzedziło spotkanie władz rektorskich UAM z parlamentarzystami wielkopolskimi i przedstawicielami władz państwowych i samorządowych w dniu 1 lipca br., podczas którego JM Rektor prof. Stanisław Lorencę zaprezentował *Program rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza do roku 2011*. Rektor przypomniał, że w roku 2011 przypada 400. rocznica ustanowienia uniwersytetu w Poznaniu przez króla Zygmunta III Wazę - z którą to datą wiąże się początki tradycji akademickich Poznania. W toku rozmów zastanawiano się nad realnymi możliwościami wspierania *Programu*, służącego całemu regionowi i celom edukacji wyższej w Polsce, a w dużej mierze dotyczącego zagadnień inwestycyjnych i związanego z nieuniknionymi nakładami finansowymi. Przy zrozumieniu dla wagi przedstawionych planów, środowisko UAM otrzymało od polityków deklarację ich poparcia na forum parlamentarnym, rządowym i samorządowym (acz z zastrzeżeniem różnych uwarunkowań). Zapewne w wyniku tego spotkania i innych, niestrudzonych zabiegów wokół tej sprawy, premier Leszek Miller, składając wizytę w uczelni 12 września, mógł zostawić realną nadzieję na finansową pomoc państwa lub poważne rozważenie tej pomocy i priorytetowe potraktowanie inwestycji uniwersyteckiej wśród wielu innych potrzeb budżetowych kraju.

EWA STANIEWICZ

Przed VI Festiwalem Nauki i Sztuki

W dniach od 15 do 19 października 2003 roku odbędzie się szósta edycja Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki pod hasłem UCZ SIĘ OD NAJLEPSZYCH. Impreza ta cieszy się z roku na rok coraz większym zainteresowaniem, nabiera rozmachu i w świadomości coraz szerszego grona uczestników staje się integralną częścią kulturalnej panoramy naszego miasta.

Zgodnie z tradycją Festiwal obejmie swym patronatem Kolegium Rektorów Miasta Poznania, któremu przewodniczy Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prof. Stanisław Lorenc. Patronat honorowy objeli: Wojewoda, Marszałek i Prezydent Miasta Poznania.

Inauguracja Festiwalu odbędzie się 15 października 2003 roku o godz. 10.00 w siedzibie Polskiej Akademii Nauk przy ul. Wieniawskiego 17/19. Uświetni ją występ Zespołu Rytmiki Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego pt. „Muzyka - Ruch - Przestrzeń”. Wykład inauguracyjny pt. „DNA - historia niedokończona” wygłosi prof. Jan Barciszewski.

Poznański Festiwal Nauki i Sztuki to doroczne święto ludzi ciekawych świata i wrażliwych na jego piękno, tajemnice i wyzwania. Organizacja imprezy przyciąga ludzi pragnących promować i upowszechniać osiągnięcia poznańskich uczelni, przybliżyć tematykę badań naukowych oraz zaprezentować szeroko rozumiany dorobek artystyczny naszego miasta. W ciągu kilku dni zainteresowani będą mogli zapoznać się z różnorodną tematyką naukową i artystyczną, przedstawioną w skondensowanej, przystępnej i atrakcyjnej formie. Celem Festiwalu jest nie tylko prezentacja dorobku środowiska akademickiego, lecz również - przez dotarcie do szerokiego grona odbiorców - kształtowanie postawy twórczej, wyzwalanie inicjatywy w animowaniu społecznej aktywności, rozbudzanie zainteresowań kulturą regionu oraz rozwijanie potrzeby obcowania z nauką i sztuką. Dla młodszych uczestników udział w Festiwalu i przyjrzenie się pracy badawczej poszczególnych wydziałów jest też okazją do podjęcia decyzji co do przyszłego wyboru kierunku studiów.

Również w tym roku organizatorzy zadbali, by w ofercie znalazły się ciekawostki skierowane do szerokiego grona odbiorców. Każdy znajdzie coś dla siebie - oferta programowa Festiwalu liczy w tym roku blisko 200 propozycji - wykładów, dyskusji, prezentacji, warsztatów, wystaw, przedstawień i koncertów.

Ciekawa oferta przygotowana została dla wszystkich śledzących na bieżąco wydarzenia na świecie i zainteresowanych złożonymi kwestiami społecznymi, zagadnieniami odrębności kulturowych oraz przemianami na świecie: „Fundamentalizm islamski: istota, źródła i zagrożenia”, „Konflikt izraelsko-palestyński w świetle aktualnej sytuacji międzynarodowej”, „Terroryzm międzynarodowy w XXI wieku”, „Medycyna katastrof wobec współczesnych zagrożeń”. Ponadto poruszone zostaną zagadnienia szczególnie ciekawe i aktualne po referendum dotyczącym akcesji Polski do Unii Europejskiej: „Kto podejmuje decyzje w Unii Europejskiej”, „Urządzenie przestrzeni w aspekcie integracji europejskiej”, „Polacy w Europie, czyli jakich języków obcych się uczyć i dlaczego. Z zagadnień polskiej polityki językowej”, „Rumunia przed wejściem do Unii Europejskiej”, „Poszukiwanie Europy. Otwarta dyskusja panelowa”.

Dla zainteresowanych perspektywą historyczną przygotowano kilka wykładów: „Pieniądz wczoraj i dziś”, „Pojedynki na białą broń w Polsce w dwudziestolecie międzywojennym”, „Królewska sztuka wolnych malarzy”, „Narodziny galaktyki Gutenberga. Drukarstwo na przełomie XV/XVI wieku”, „Czy twórcy starożytnego Egiptu nadeszli z pustyni?”, „Analiza żydowskich rodów kapłańskich czyli o molekularnych dowodach na prawdziwość wydarzeń biblijnych”, prezentację multimedialną pt. „Dokumenty oficjalne i nieoficjalne ze zbiorów rękopiśmiennych biblioteki UAM” oraz imprezę turystyczną z przewodnikami pod hasłem „Poznań książęcy, królewski i carski”.

Natomiast osobom pasjonującym się najnowszymi osiągnięciami technicznymi zaproponowano kilka wystąpień ilustrujących jak komputeryzacja coraz bardziej wkracza w nasze życie i ma coraz szersze zastosowanie w nauce. Możliwościami i zastosowaniu technik komputerowych poświęcono następujące wystąpienia: „Zastosowanie techniki wirtualnej i wzbogaconej rzeczywistości w wirtualnych muzeach”, „Nowoczesna technika w służbie konserwatywnej bankowości”, „Zastosowanie technik komputerowych w projektowaniu mebli i aranżacji wnętrz”, „Komputerowe symulacje wzrostu warzyw” (prezentacja), „Kształcenie przez Internet na uczelni wyższej - jak i dlaczego?”, „Pokaz badań wydolnościowych - ocena wydolności ustroju metodą komputerową”, „Jak komputery widzą świat: widzenie komputerowe dziś i jutro”, „Symulacje komputerowe wspomagają decyzje medyczne”, „Komputerowe rekonstrukcje relikwiotw architektonicznych”.

Oferta Wydziału Fizyki UAM w ubiegłym roku przyciągnęła tłumy uczestników i również tym razem Wydział przygotował sporo ciekawych propozycji, między innymi wykłady: „Burza, czyli fizyka grzmotu i błyskawicy”, „Katakлизmy we wszechświecie”, „Mniej słońca, mniej problemów”, „Co wybuchło nad Syberią w 1908 roku”, „Wiek atomu - najważniejsze osiągnięcia fizyki w świetle Nagród Nobla”, „Różne oblicza dźwięku”. Równoległe będą się odbywać widowiskowe demonstracje doświadczeń z różnych dziedzin fizyki: „Optyka i lasery”, „Wędrowka po wykresie fazowym”, „Dziwne własności kryształów”, „Podsluchiwanie natury”, „Podróż do mikroświata”, „Różne oblicza solitonów”, „Dyfrakcja światła na fali ultradźwiękowej”, „Fizyka w kuchni”, „Magia fizyki”.

W ofercie znalazły się także propozycje związane z ludzkim zdrowiem oraz funkcjonowaniem organizmu: „Zdrowe społeczeństwo - zdrowy obywatel”, „Biotechnologia żywności dla zdrowia człowieka”, „Choroby zakaźne - zagrożenie XXI wieku”, „Starzenie się kobiet i mężczyzn - uwarunkowania biologiczne”, „Czy możemy żyć dłużej?”, „Witaminy antyoksydacyjne - panaceum naszych czasów?”, „Rola świadomości ergonomicznej w rozpoznawaniu zagrożeń dla zdrowia”, „Funkcjonowanie seksualne Polaków”, „Wymagania normatywne wyznaczające zdrowy sposób wykonywania pracy”, „Psychologiczne konsekwencje współczesnego rynku pracy”. Dla zainteresowanych zdrowym trybem życia przygotowano pokazowe zajęcia sekcji piłki siatkowej kobiet i mężczyzn oraz pokaz pływania synchronicznego.

Dla miłośników zwierząt, biologii i przyrody przygotowano wystąpienia: „Kontakt koń - człowiek: między etologią a psychologią”, „Kulturotwórcza rola lasu”, „Uprawa roślin na Księżycu”, „Byliny w parku i ogrodzie”, którym towarzyszyć będzie wystawa narzutniaków ze Skandynawii, stoisko p.t. „Duże ssaki drapieżne lasów Polski” oraz pokaz analizy gleb i wód. Tematem, na który położono w tym roku szczególnie nacisk jest zagadnienie DNA - z okazji 50-tej rocznicy jego odkrycia zapraszamy na następujące wykłady: „Technologia DNA a postęp hodowlany w XXI wieku”, „50 lat zmagania z DNA”, „Mikromacierze DNA - nowe perspektywy w medycynie”, „Tajemnice odkrycia podwójnej spirali DNA”, „Warsztaty DNA”, „Zakreślony świat DNA” (doświadczenia i pokazy) oraz na wystawę zatytułowaną „DNA 50”.

Dla szukających kontaktu ze sztuką przygotowano wystawę gobelinów i witraży zatytułowaną „ASP w Palmiarni”, a dla miłośników muzyki - wykłady i pokazy: „Grafika muzyczna: między dźwiękiem a obrazem”, „Organy: bliżej sacrum czy profanum?”, „Kolorystyka muzyczna” oraz dla melomanów: koncert muzyki wokalne zorganizowany przez Wydział Dyrygentury Chóralnej, koncert studentów Wydziału Instrumentalnego pt. „Arcydziała Kameralistyki” oraz „Dźwięki, rytmy i nastroje” - koncert amerykańskiej muzyki perkusyjnej. Natomiast miłośnicy teatru zobaczą będą mogli przedstawienia: „Bracia” Terencjusza, „Sokrates, Cynceron i Chrystus - Podsądni Świata” i „Antyczne rozruchy w Gnieźnie. Widowisko uliczne”, „Jesień Witkacego”, będzie też możliwość uczestnictwa w przedstawieniu i warsztatach prowadzonych w języku angielskim i francuskim, oraz wykład „Automatyzacja scen w Teatrze Wielkim im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu”, dotyczący tajników i mechanizmów teatru.

Ponadto pragnących czynnie uczestniczyć w propozycjach organizatorzy zapraszają na warsztaty: „Za kulisami kariery...” (warsztaty aktorskie), „Głos narzędziem pracy, czyli jak mówić, by odnieść sukces”, „Terapia antystresowa poprzez rytmikę”, do stanowiska badań metabolicznych (gdzie będzie m.in. możliwość pomiaru składu ciała) oraz na prezentację zatytułowaną „Sposoby ochrony i konserwacji księgozbiorów w bibliotekach”.

Wśród propozycji towarzyszących Festiwalowi znajduje się wykład OO. Dominikanów z Centrum Informacji o Sektach i Nowych Ruchach Religijnych w Poznaniu, zatytułowany „Sektka religijna: szansa dla człowieka czy zagrożenie społeczne?” oraz pokaz sztuki obrony aikido, zorganizowany przez klub Aikikai Czarny Pas.

Jak co roku Festiwalowi towarzyszyć będzie oferta Biura Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów UAM - „Spotkania z pracą dla studentów” (zapoznanie się z możliwościami wyjazdu do pracy za granicę w celu nauki języka i z praktykami zawodowymi w Polsce) oraz „Doradca zawodowy 2003” (szkolenia dla pracowników Biur Karier z Wielkopolski).

Zainteresowanych szczegółowymi informacjami oraz pełnym programem zapraszamy do naszego Biura. Dyrektorem Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki jest dr Jacek Radomski.

BIURO POZNAŃSKIEGO FESTIWALU NAUKI I SZTUKI

ul. Zwierzyniecka 7 c, 60-813 Poznań
tel. (061) 829 24 95, fax (061) 829 24 28
e-mail: festiwa4@main.amu.edu.pl
www.festiwal.trylion.com

Pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Aleksandra Kwaśniewskiego, w dniach 21-25 lipca 2003 roku odbyła się konferencja międzynarodowa *The Władysław Orlicz Centenary Conference and Function Spaces VII*. Jej zasadniczym celem było upamiętnienie setnej rocznicy urodzin profesora Władysława Orlicza, który po II wojnie światowej zainicjował powstanie Poznańskiego Ośrodka Matematyki, wspierając jego rozwój przez ponad 45 lat. Postanowiono ponadto kontynuować cykl konferencji *Function Spaces* poświęconych różnym przestrzeniom funkcyjnym i związanym z nimi problemom analizy funkcjonalnej. Konferencje te odbywają się zwykle co trzy lata, od 1986 roku, staraniem matematyków poznańskich, którzy współpracowali z prof. W. Orliczem lub są uczniami współpracownikami Profesora.

Głównym organizatorem tego znaczącego wydarzenia był Wydział Matematyki i Informatyki UAM. Do grona współorganizatorów należały: Komitet Nauk Matematycznych PAN, Międzynarodowe Centrum Matematyczne Stefana Banacha, Instytut Matematyki Politechniki Poznańskiej i Polskie Towarzystwo Matematyczne. Z Komitetem Organizacyjnym, kierowanym przez dziekana Wydziału, prof. Zbigniewa Palkę, współpracowali przedstawiciele władz i liczne instytucje, z wojewodą wielkopolskim, marszałkiem województwa wielkopolskiego i prezydentem miasta Poznania na czele.

W konferencji uczestniczyło ponad 150 matematyków z czterech kontynen-

Uczestnicy Konferencji przed Aulą Uniwersytecką i tablica poświęcona Prof. W. Orliczowi w holu Collegium Mathematicum.

The Władysław Orlicz Centenary Conference and Function Spaces VII

tów. Zasadniczą część programu stanowiły 22 pięćdziesięciominutowe odczyty plenarne, wygłoszone przez specjalistów reprezentujących najwyższy, światowy poziom naukowy w dziedzinie szeroko rozumianej analizy. Grono wykładowców tworzyli: G. Benett (Indiana University, USA), J. Diestel (Kent State University, USA), P. Domański (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), F.L. Hernandez (Complutense University, Hiszpania), N. Kalton (University of Missouri, USA), B. Kashin (Steklov Mathematical Institute, Rosja), H. König (University of Kiel, Niemcy), S. Konyagin (Moscow State University, Rosja), J. Kurz-

weil (Academy of Sciences, Czechy), L. Maligranda (Lulea University of Technology, Szwecja), A. Pinkus (Technion University Haifa, Izrael), K. Urbanik (Uniwersytet Wrocławski), P. Wojtaszczyk (Uniwersytet Warszawski), J. Appell (University of Würzburg, Niemcy), T. Iwaniec (Syracuse University, USA), A. Kamińska (University of Memphis, USA), D. Pallaschke (University of Karlsruhe, Niemcy), L.E. Persson (Luleå University of Technology, Szwecja), A. Rozhdetsvensky (Moscow State University, Rosja), C. Sbordone (University of Naples, Włochy), B. Sims (University of Newcastle, Australia), F. Sukochev (Flinders

University, Australia). Każdy otrzymał po wykładzie pamiątkowy medal. Sesje popołudniowe wypełniło ponad 60 komunikatów prezentowanych w 7 sekcjach.

Podczas uroczystego otwarcia konferencji w Auli Uniwersyteckiej głos zabierali: JM Rektor UAM, prof. Stanisław Lorenc, przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej, prof. Ryszard Ławniczak, minister Edukacji Narodowej i Sportu, dr Krystyna Łybacka, prezes Oddziału Poznańskiego PAN, prof. dr Jan Węglarz, przedstawiciel Instytutu Matematycznego PAN, prof. Czesław Olech. Wystąpili również przedstawiciele Komitetu Programowego konferencji, prof. Joram Lindenstrauss i prof. Nigel Kalton. Pierwszym wykładem była prezentacja prof. Lecha Maligrandy *Władysław Orlicz: his life, work and contribution to mathematics*, ilustrowana wieloma interesującymi fotografiami. Ceremonię zakończyła projekcja filmu *Przestrzenie* Grażyny Banaszkiewicz, przedstawiającego sylwetkę Władysława Orlicza. Widzowie ze wzruszeniem oglądali sekwencje z udziałem bohatera filmu. Z wielkim uznaniem przyjęto także występ Chóru Akademickiego UAM, którego brawurowe wykonanie utworu „The lion sleeps tonight” spotkało się z bardzo gorącym przyjęciem.

Sesję popołudniową pierwszego dnia konferencji poprzedził akt odsłonięcia, w holu Wydziału Matematyki i Informatyki, tablicy pamiątkowej poświęconej profesorowi Orliczowi. Odsłonięcia dokonała pani minister Krystyna Łybacka, przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich oraz przedstawiciele świata nauki.

Wykład prof. Lecha Maligrandy (Szwecja)

Wszystkie wykłady plenaryjne, głównie za sprawą sławy wykładowców, cieszyły się bardzo dużą frekwencją. Znaczna część owych wykładów przedstawiała rozwój i aktualny stan badań tych zagadnień, które były w przeszłości analizowane w pracach Władysława Orlicza. Natomiast komunikaty, najogólniej rzecz ujmując, dotyczyły: struktury przestrzeni Banacha, a w szczególności ich geometrii, operatorów między przestrzeniami Banacha (w tym zagadnień interpolacyjnych), przestrzeni funkcji gładkich i analitycznych, różnych typów przestrzeni funkcji mierzalnych (przestrzeń Orlicza, Lorentza), teorii aproksymacji, równań różniczkowych i całkowych.

Władze Wielkopolski, miasta Poznania i Uniwersytetu im. A. Mickiewicza,

uznając rangę konferencji, odniosły się z niezwykłą gościnnością do jej uczestników, podejmując ich na uroczystych bankietach w dawnym zamku cesarskim, historycznym budynku Urzędu Miasta i foyer Auli Uniwersyteckiej. Bogaty program dopełniających konferencję imprez kulturalnych i towarzyskich obejmował ponadto: przyjęty z aplauzem koncert na trąbkę i organy (w wykonaniu profesorów Poznańskiej Akademii Muzycznej), jaki odbył się w poznańskiej farze, zwiedzanie zabytków architektury i muzeów okolic Poznania, piknik w parku Ośrodka Konferencyjnego w Będlewie.

Uczestnicy konferencji tłumnie zebraли się na skromnej uroczystości zasadzenia przed budynkiem dydaktycznym Wydziału modrzewia upamiętniającego setną rocznicę urodzin Wła-

Uczestników konferencji podejmuje Wojewoda Wielkopolski Andrzej Nowakowski. Obok wojewody główny organizator kongresu, dziekan Wydziału Matematyki i Informatyki prof. Zb. Pałka

dysława Orlicza. Czynny udział w sadzeniu drzewa wzięli m.in. profesorowie: Lindenstrauß, Diestel, Kalton, Ciesielski, Pełczyński, Maligranda.

Organizatorzy sprezentowali każdemu z uczestników starannie wydany, w wersji polskiej i angielskiej, CD-rom zawierający: wspomniany wyżej film *Przestrzenie*, bogatą, bo liczącą bodaj ponad 200 fotografii galerię zdjęć z życia i pracy profesora Orlicza (w tym zdjęcia przedwojennego Lwowa i Poznania), biografię Władysława Orlicza, obszernie omówienie dorobku naukowego oraz pełną listę jego publikacji, a także doktoratów, których był promotorem, informacje o dotychczas zorganizowanych konferencjach poświęconych Władysławowi Orliczowi i wykładach jego imienia, informacje o Księdze Szkockiej i wpisanych

do niej problemach autorstwa Władysława Orlicza, wiadomości o Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie i Uniwersytecie Poznańskim, krótkie notki o międzywojennym Lwowie i Poznaniu.

Konferencji towarzyszyło spore zainteresowanie mediów. Obserwując przebieg spotkania, uwzględniając opinie uczestników, a zwłaszcza patrząc na materiały naukowe stanowiące jej dorobek, można wyrazić opinię, że konferencja spełniła oczekiwania pod względem poziomu merytorycznego i jakości przekazanych treści (będą one, po zrecenzowaniu przedstawionych prac, opublikowane w serii *Banach Center Publications*, a ponadto wraz z dokumentacją fotograficzną i filmową umieszczone na kolejnym CD-romie, który zostanie rozesłany uczestnikom).

Prof. WITOLD WNUK

Setną rocznicę urodzin prof. W. Orlicza upamiętni modrzew.

Profesor Marian Elbanowski urodził się 10 lipca 1934 roku w Poznaniu. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego nr 1 im. Karola Marcinkowskiego rozpoczął w 1951 roku studia na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii z zakresu chemii. Tytuł magistra chemii otrzymał w 1955 roku. W tym samym roku rozpoczął pracę naukowo-badawczą w Centralnym Laboratorium Akumulatorów i Ogniw w Poznaniu. Podjęta przez prof. M. Elbanowskiego, zaraz po studiach, działalność naukowa, była związana z dwiema dziedzinami chemii - fizyczną i nieorganiczną. W roku 1962 uzyskał stopień doktora na Politechnice Warszawskiej pod kierunkiem prof. Witolda Tomassiego. Od roku 1963 na stałe związał się z naszym Uniwersytetem, podejmując pracę w Zakładzie Fotochemii kierowanym przez prof. Jana Wojtczaka. W 1979 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii w zakresie chemii fizycznej. W roku 1980, po śmierci profesora Borkowskiego, wówczas docent Elbanowski został powołany na kierownika Zakładu Ziemi Rzadkich. Skupił w całości swoje zainteresowania naukowe na badaniach obejmujących pierwiastki ziem rzadkich. Kontynuował prace nad ich rozdzielaniem oraz inicjował nowe oryginalne badania nad właściwościami fizykochemicznymi i fotofizycznymi tej grupy pierwiastków. Niejako badawca i osobowość Profesora spowodowały, że w krótkim czasie zgromadził wokół siebie grupę młodych osób zafascynowanych tą dziedziną chemii. W 1991 roku otrzymał tytuł profesora nauk chemicznych.

W całym okresie trwającej 47 lat naukowej i dydaktycznej działalności prof. M. Elbanowski podejmował i rozwijał szereg oryginalnych i nowoczesnych zagadnień w dziedzinie elektrochemii i fotochemii. W ostatnich ponad dwudziestu latach koncentrował się na problemach spektroskopii, głównie luminescencyjnej: konwencjonalnej i indukowanej-lasowej oraz spektroskopii absorpcyjnej. Profesor Elbanowski, wraz ze swoimi współpracownikami, zbadał i opracował wiele mechanizmów procesów fluorescencyjnych i chemiluminescencyjnych zachodzących w układach kompleksów lantanowców. W tym zakresie: zbadał kompleksy zawierające duże cząsteczki organiczne, w tym aktywne biologicznie cząsteczki, opracował chemiluminescencyjną sondę europową, wykorzystywaną między

Życie i dzieło Profesora Mariana Elbanowskiego (1934-2003)

innymi w badaniach typu medycznego do oceny cech składników osocza krwi, jak również metody oznaczania śladowych ilości lantanowców. Wykorzystał tutaj procesy przeniesienia energii i wygaszania luminescencji zachodzące w układach zawierających jony lantanowców (Eu, Tb oraz Sm, Gd i Dy) i związki kompleksowe z wieloma grupami ligandów nieorganicznych i organicznych. W ostatnich latach istotną dziedziną Jego badań stanowiły supramolekularne układy lantanowców w roztworach, stanie stałym oraz unieruchomione w kserożelowych matrycach. Do pionierskich zaliczyć można również niektóre prace prof. Elbanowskiego z dziedziny badań strukturalnych kompleksów lantanowców z użyciem metod elektronowego rezonansu paramagnetycznego i jądrowego rezonansu magnetycznego, jak również spektrometrii masowej.

Zmarły był wybitnym specjalistą, autorem wielu znaczących publikacji z zakresu problematyki badawczej pierwiastków ziem rzadkich. Podane tu skrótowo najważniejsze efekty badań naukowych profesora Mariana Elbanowskiego przedstawili w ponad 100 pracach naukowych opublikowanych w czasopiśmie o zasięgu na ogół międzynarodowym oraz w postaci 142 komunikatów podczas konferencji krajowych i międzynarodowych, znajdując uznanie u naukowców z wielu ośrodków naukowych. Dowodem tego są zaproszenia do współpracy naukowej i udział w międzynarodowych konferencjach, na których wygłosił 35 wykładów. Odbił dwa długoterminowe staże naukowe (w Cambridge i w Edynburgu), był

członkiem pięciu organizacji naukowych (2 krajowych i 3 międzynarodowych). Kierował realizacją kilku centralnych tematów naukowych i czterech Projektów Badawczych finansowanych przez KBN.

Profesor Elbanowski otrzymał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i dziesięciokrotnie nagrodę Rektora UAM za osiągnięcia naukowe oraz Złoty Krzyż Zasługi za aktywną działalność dydaktyczno-wychowawczą. W 1996 roku przyznano Mu Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, natomiast w 1999 roku Medal Edukacji Narodowej.

Profesor był wymagającym i życzliwym nauczycielem akademickim. Wypromował 5 doktorów i 35 magistrów studiów chemicznych. Bardzo aktywnie działał w Polskim Towarzystwie Chemicznym. Przez dwie kadencje (1984-1990) był przewodniczącym Zarządu Oddziału Poznańskiego. W latach 1992-1994, pełnił funkcję wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Był członkiem Senatu UAM i pełnił w nim funkcje w Komisjach Budżetowej i Dyscyplinarnej.

Nade wszystko Profesora Elbanowskiego pamiętać będziemy jako życzliwego i szlachetnego człowieka o niepodważalnym autorytecie moralnym, podającego każdemu przyjacielską dłoń z uśmiechem i radością. Zalety Jego charakteru i umysłu oraz otwarta humanistyczna osobowość wywarły ogromny wpływ na kształt, rangę i zasięg życia intelektualnego na naszej uczelni.

Prof. STEFAN LIS
Prodziekan Wydziału Chemii
UAM

Żałobne posiedzenie Senatu Akademickiego i Rady Wydziału Chemii UAM, poświęcone uczczeniu pamięci Prof. dr. hab. Mariana Elbanowskiego odbyło się w Małej Auli Uniwersytetu 4 września 2003 r. Wspomnienie wygłosił prodziekan prof. Andrzej Molski, w imieniu uczniów i współpracowników Zmarłego Profesora pożegnał prodziekan prof. Stefan Lis, z ramienia Polskiego Towarzystwa Chemicznego przemawiał prof. Jerzy Konarski.

W bólu z Rodziną, Przyjaciółmi, Kolegami i Współpracownikami, a także z władzami Uniwersytetu łączyli się nadawcy okolicznościowych adresów z wielu stron Polski i świata: Niemiec, Belgii, Węgier, Finlandii, Szwajcarii, Izraela, USA, uniwersytetów polskich, wydziałów chemii na uniwersytetach i politechnikach, akademii techniczno-rolniczych, licznych uczelni poznańskich. Prof. Jolanta Michałek z UMCS, przewodnicząca Lubelskiego Oddziału PTCh, pożegnała telegramem *znakomitego nauczyciela akademickiego i wybitnego uczonego, którego prace z zakresu spektroskopii ziem rzadkich zapewniły Mu trwałe miejsce w chemii.* W imieniu Polskiej Akademii Nauk Oddziału w Poznaniu, placówek badawczych oraz członków PAN prof. Jan Węglarz napisał do JM Rektora prof. Stanisława Lorenca: *...przekazuję na ręce Pana Rektora wyrazy głębokiego żalu i współczucia w związku ze śmiercią Profesora Mariana Elbanowskiego, wybitnego chemika i nauczyciela, wychowawcy wielu pokoleń chemików, wieloletniego członka Komisji Nauk Chemicznych przy Oddziale Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu. Odejście Profesora Mariana Elbanowskiego jest nieodżałowaną stratą dla nauki polskiej. Poruszeni tą smutną wiadomością wyrażamy jednak nadzieję, że twórcze Jego dzieło pozostanie w wiernej pamięci nas wszystkich.*

Rok akademicki 2002/2003

U polonistów i klasyków

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej
Dziekan

Prof. Antoni Smuszkiewicz

Ubiegły rok akademicki na Wydziale Filologii Polskiej i Klasycznej, pierwszy w obecnej kadencji władz uczelni, minął spokojnie i pracowicie. Gdyby nie bolesna strata, jaką poniósł Wydział i Instytut Filologii Polskiej w lutym 2003 roku, spowodowana śmiercią wybitnego historyka literatury, Profesora Alojzego Sajkowskiego, można by nawet powiedzieć, że minął szczęśliwie.

Władze Wydziału i jego jednostek organizacyjnych nie zmieniły się, co świadczy niewątpliwie, że kierunek i styl pracy w poprzedniej kadencji uzyskał pełną aprobata społeczeństwa akademickiej oraz przyzwolenie dla jego kontynuacji również w latach następnych. Nie znaczy to jednak, że nic się nie zmieniło.

W mijającym roku akademickim w zakresie kształcenia kadry odnotować trzeba z zadowoleniem 16 doktoratów, 3 habilitacje, uzyskanie przez dwie osoby tytułu profesora oraz powołanie przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu trzech osób na stanowisko profesora zwyczajnego.

Ponadto na szczególną uwagę w zakresie dydaktyki zasługują takie uwieńczone sukcesem inicjatywy, jak: utworzenie dwóch nowych kierunków studiów: wiedza o teatrze i filmoznawstwo, utworzenie studiów polonistycznych dla cudzoziemców w współpracy z Pomorskim Uniwersytetem w Archangielsku, otwarcie zamiejscowego punktu dydaktycznego filologii polskiej w Kościanie oraz utworzenie Zaocznego Studium Doktoranckiego.

Z kolei w zakresie osiągnięć naukowych można pochwalić się niecodziennym odkryciem, jakim jest odnalezienie przez prof. Wiesława Wydrę najstarszej książki wydrukowanej w Poznaniu w roku 1556 przez Piotra Sextilisa, pt. *Nauka ku czytaniu dzieciom małym pisma polskiego*. Jest to jedno z największych wydarzeń w zakresie badań nad drukarstwem polskim i bezsprzecznie najwybitniejsze dla historii poznańskiej typografii, przesuujące datę wydania pierwszej książki w Poznaniu aż o dwadzieścia lat wstecz. Wznowienie tej publikacji z okazji 750-lecia lokacji miasta Poznania, poza bezdyskusyjną wartością naukową, jest też niemałym bibliofilskim rarytasem. Wśród innych publikacji naukowych na szczególną uwagę zasługuje fundamentalna praca dr. Jerzego Borowczyka *Rekonstrukcja procesu filomatów i filaretów 1823-1824* (Poznań 2003), która już się spotkała z życzliwym uznaniem środowiska naukowego polonistów i historyków. Z kolei wyróż-

niona prestiżową Nagrodą Prezesa Rady Ministrów została wybitna praca doktorska dr. Moniki Szczot *Klasycyzm Leopolda Staffa*, napisana pod kierunkiem prof. Marii Adamczyk.

Osiągnięciem naukowym o innym nieco charakterze było zorganizowanie przez Katedrę Filologii Słowiańskiej wspólnie z Kolegium Europejskim w Gnieźnie i Zakładem Bałkanistyki Instytutu Historii pierwszej środowiskowej konferencji na temat *Idee wspólnotowe Słowiańszczyzny - bilans i zagrożenia*, integrującej rozproszone dotąd poznańskie środowisko slawistyczne i bałkanistyczne. W wyniku między innymi tej konferencji powstała doskonała zapowiadająca się poznańska szkoła slawistyczna, której specyfika polega na badaniu w niekonfrontacyjnym ujęciu fenomenu dwóch chrześcijańskich tradycji - wschodniej i zachodniej - tworzących kulturalny fundament współczesnej Europy.

W zakresie działań organizacyjnych na Wydziale wymienić można jedynie utworzenie trzech pracowni w Instytucie Filologii Polskiej, tj. Pracowni Historii Kultury, Pracowni Leksykologii oraz Pracowni Literatury i Sztuk Popularnych. Pozytywnie zaopiniowane przez Radę Wydziału zostało również utworzenie w najbliższym czasie Pracowni Estetyki Literackiej.

Do osiągnięć tej kategorii zaliczyć trzeba także na szerszym pozauczelnianym forum utworzenie Ogólnopolskiej Konferencji Dyrektorów Polonistyk Akredytowanych z pierwszym jej przewodniczącym w obecnej kadencji, prof. Józefem Tomaszem Pokrzywniakiem, dyrektorem naszego Instytutu Filologii Polskiej, a także powołanie pod patronatem tejże Konferencji ogólnopolskiego konkursu im. Czesława Zgorzelskiego na najlepszą pracę polonistyczną.

Ogólnie rzecz ujmując, można stwierdzić, że dorobek Wydziału w minionym

roku akademickim przedstawiał się dość okazale we wszystkich zakresach działalności. Można też bez przesady powiedzieć, że w ciągu ostatniego roku Wydział umocnił swoją pozycję naukową i dydaktyczną w kraju, zyskał sobie wysoką rangę i autorytet, czego dowodem może być chociażby przyznanie przez Uniwersytecką Komisję Akredytacyjną certyfikatów jakości kształcenia na trzech najważniejszych kierunkach kształcenia (filologia polska, filologia klasyczna i filologia słowiańska). Na akredytację czeka jeszcze tylko wiedza o teatrze i filmoznawstwo.

Czy podobnymi sukcesami zakończy się nadchodzący nowy rok akademicki, trudno powiedzieć. Przyszłość nie maluje się, niestety, w jasnych kolorach. Do nagminnych już kłopotów finansowych (zwłaszcza w zakresie dydaktyki i badań własnych) dołączyły ostatnio jeszcze dokuczliwe trudności kadrowe. Ograniczenia w zatrudnieniu potrzebnej liczby pracowników spowodują niewątpliwie wzrost liczby godzin ponadwymiarowych (z reguły niepłatnych) oraz zwiększenie liczebności grup studenckich, co szczególnie niekorzystnie może wpłynąć na jakość kształcenia zwłaszcza na studiach naukowych, do których ostatnio tak wielką wagę się przywiązuje (głównie jednak tylko w słownych deklaracjach urzędników MENiS). Niepokoi również zbyt mała liczba miejsc na stacjonarnych studiach doktoranckich, co może w niedalekiej przyszłości grozić luką pokoleniową w zakresie zatrudnienia.

Nadzieję na polepszenie warunków pracy Wydziału stwarza natomiast perspektywa bliskiego przeniesienia do Collegium Maius, gdzie zdecydowanie powiększy się powierzchnia użytkowa wszystkich jednostek wydziałowych i w konsekwencji poprawią się warunki pracy, zwłaszcza na studiach zaocznych i podyplomowych, zapewniających Wydziałowi także liczące się wsparcie finansowe.

U fizyków

Wydział Fizyki

Dziekan

Prof. Andrzej Dobek

W minionym roku akademickim otworzyliśmy na Wydziale dwa nowe kierunki studiów: *akustykę i inżynierię materiałową* - specjalność *nanotechnologia*. Wydailiśmy dyplomy pierwszym absolwentom specjalności *optometria* - na kierunku *fizyka* i absolwentom studiów licencjackich z *reżyserii dźwięku*. Dydaktykę i studia na Wydziale promował m.in. całoroczny cykl wykładów otwartych dla młodzieży i nau-

czycieli szkół średnich, jak i Dzień Wydziałowy w ramach V Festiwalu Nauki i Sztuki oraz Finał krajowy III Konkursu „Fizyka na Scenie”.

Wydział organizował konferencje naukowe: 10th International Seminar on *Neutron Scattering Investigation in Condensed Matter* oraz *II Letnią Szkołę Fizyki Jądrowej*.

Miarą osiągnięć naukowych było m.in. subsydium profesorskie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej dla prof. Romana Micnasa, członka korespondenta PAN. Na uwagę zasługuje rozpoczęcie badań i publikacja pierwszych prac naukowych z informatyki kwantowej oraz rozpoczęcie badań magnetycznych w dziedzinie diagnostyki nowotworów.

U biologów

Wydział Biologii

Dziekan

Prof. Andrzej Lesicki

Miarą osiągnięć naukowych Wydziału Biologii w minionym roku akademickim są nagrodzone przez Prezesa Rady Ministrów: rozprawa habilitacyjna dr hab. Wiesławy Jarmuszkiewicz (biologia molekularna), adiunkta w Zakładzie Bioenergetyki oraz rozprawa doktorska dr Anny Skorackiej (zoologia), adiunkta w Zakładzie Taksonomii i Ekologii Zwierząt. Monografia dr Katarzyny Kaszyckiej (antropologia), adiunkta w Zakładzie Ekologii Populacyjnej Człowieka, została nagrodzona przez Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Dr Anna Skoracka i dr Andrzej Pacak (biologia molekularna) otrzymali stypendia dla młodych badaczy przyznane przez Kapitułę Nagrody Naukowej Urzędu Miasta Poznania. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej przyznała dr Annie Skorackiej stypendium krajowe, a dwóm młodym pracownikom naukowym stypendia zagraniczne, które dr Michał Rurek (biologia molekularna) wykorzysta podczas rocznego stażu w Institute de Biologie Molculaire des Plantes du CNRS w Strasburgu we Francji, a dr Piotr Tryjanowski (biologia i ekologia ptaków) podczas półrocznego stażu w Centre for Ecology & Hydrobiology (CEH) w Cambridgeshire w Wielkiej Brytanii. Wydział Biologii może pochwalić się także przyznaniem przez JM Rektora UAM nagrodami indywidualnymi i zbiorowymi za prace naukowe opublikowane w roku 2002. Praca magisterska Piotra Otawskiego, tegorocznego absolwenta Wydziału Biologii, kierunku *ochrona środowiska*, została wyróżniona I nagrodą w ogólnopolskim konkursie na najlepszą pracę magisterską w dziedzinie ochrony środowiska. W minionym roku aż 7 studentom Wydziału Biologii przyznano stypendia MENiS.

Sukcesem dydaktycznym było wprowadzenie dwóch nowych specjalizacji w ramach studiów licencjackich: bioinformatyki na biologii oraz hydrobiologii i ochrony wód na ochronie środowiska. W roku akademickim 2003/2004 liczba studentów Wydziału Biologii zwiększyła się o 26 osób rozpoczynających studia bioinformatyki oraz o 36 studentów hydrobiologii i ochrony wód. Instytut Biologii Molekularnej i Biotechnologii zyskał miano Centrum Doskonałości nadawane przez Ministra Nauki.

W minionym roku główny wysiłek organizacyjny skierowany był na finalizację pierwszego etapu budowy Collegium Biologicum na Morasku. Uroczyste otwarcie nastąpiło 22 września 2003 r.

Głębokim smutkiem napawa nas fakt, iż Wydziału Biologii nie ominęły bolesne straty. W minionym roku odeszli znakomici uczeni, wspaniali ludzie: Prof. dr Alicja Szwejkowska i Prof. dr Jerzy Szwejkowski oraz Prof. dr hab. Maria Danuta Kaliszewska-Drozdowska. Pożegnaliśmy także zasłużonego dla Wydziału pracownika inżynierjno-technicznego mgr. inż. Zdzisława Głuszyczyńskiego.

U pedagogów i artystów

Wydział Pedagogiczno-Artystyczny

Dziekan

Prof. Jerzy Rubiński

Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu zamknął pierwszy rok swego funkcjonowania w charakterze takiej jednostki w strukturze Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. Dochodzenie do takiej pozycji poprzedzone było wyjątkowo ciężką pracą osób zatrudnionych w zamiejscowym ośrodku Uniwersytetu oraz wieloma wyzwaniem i oczekiwaniami edukacyjnymi Wielkopolski.

W roku 2004 minie dwadzieścia lat obecności Uniwersytetu w Kaliszu. Od jednego Zakładu Nauczania Początkowego w roku 1984 do Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w roku 2003/2004 dzieli ogrom zabiegów organizacyjnych, programowych, ludzkich wysiłków, bezinteresownych wyrzeczeń, przychylności kolejnych ekip samorządowych miasta Kalisza, a przede wszystkim Senatu i Władz Rektorskich UAM.

Pierwszy rok działalności najmłodszego wydziału Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, mimo niekorzystnej dla całego szkolnictwa wyższego w Polsce koniunktury ekonomicznej, zamknął się bardzo wieloma udanymi przedsięwzięciami i sukcesami.

Niewątpliwie największym sukcesem było uzyskanie przez Wydział III kategorii Zespołu H01 Komitetu Badań Naukowych. W ten sposób najmłodszy Wydział UAM dołączył do rodziny wydziałów z tradycjami, pozyskując środki na badania statutowe poprzez własny dorobek naukowy i artystyczny pracowników.

W minionym roku akademickim Wydział zaznaczył swoją obecność w Uniwersytecie im. A. Mickiewicza poprzez ważne segmenty działalności naukowo-dydaktycznej i naukowo-artystycznej.

Procedura akredytacyjna Państwowej Komisji Akredytacyjnej przeprowadzona na kierunkach *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* i *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* zakończyła się wynikiem pozytywnym i potwierdziła wysoki poziom prowadzonych studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych na ww. kierunkach studiów. Potwierdzeniem tej oceny jest także zdobycie złotego medalu na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej w Budapeszcie oraz uzyskanie najlepszej oceny na Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym „Venezia di Musica 2003” przez Kaliskie Chór Akademicki „Polifonia” pod dyrekcją dr Beaty Szymańskiej.

Uruchomienie nowego, unikatowego kierunku studiów *ochrona dóbr kultury* spotkało się z dużym zainteresowaniem

młodzieży, a o wiele więcej kandydatów na pierwszy rok tych studiów niż limit miejsc jednoznacznie o tym zaświadcza.

Wyjątkową popularnością cieszyły się prowadzone od lat kierunki i specjalności studiów: *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*, *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych*, *pedagogika w zakresie bibliotekarstwa i informacji naukowej*, *edukacja wczesnoszkolna i arteterapia*, a także kierunki realizowane w Kaliszu wspólnie z innymi wydziałami UAM, takimi jak: filologia polska, filologia angielska, historia i informatyka stosowana.

Pracownicy Wydziału opublikowali w ubiegłym roku akademickim szereg znaczących dla nauki książek, z których kolejną, znakomitą publikacją dr hab. Szymona Wróbla pt. „Władza i rozum” wydana przez Wydawnictwo Naukowe UAM, a dofinansowana z grantu Komitetu Badań Naukowych, nominowana była do nagrody „Polityki”, a także do Nagrody Rektora UAM. Ponadto, w minionym roku akademickim Wydział Pedagogiczno-Artystyczny wydał kilkanaście znaczących publikacji z zakresu pedagogiki, psychologii, terapii artystycznej, edukacji przez sztukę, stosunków społecznych i społeczeństwa obywatelskiego oraz oryginalne monografie i artykuły.

Znaczącą rolę w dorobku artystycznym należy przypisać zarówno nauczycielom jak i studentom edukacji plastycznej, których dorobek w kraju i za granicą był znaczący i przysporzył splendoru naszej uczelni. Spośród wielu sukcesów należy wymienić chociażby udział nauczycieli i studentów w zagranicznych plenerach i wystawach, m. in. w Szentendre k. Budapesztu oraz w Grodnie w ramach współpracy pomiędzy Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym UAM a Wydziałem Sztuki Uniwersytetu im. Janki Kupały w Grodnie na Białorusi. W lipcu br. w Zduńcu k. Krotoszyna odbył się dwutygodniowy plener asystentów i wykładowców edukacji plastycznej pod kierunkiem prof. Jana Hrycka.

Szczególnym osiągnięciem Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w minionym roku akademickim było uzyskanie przez pracowników naukowo-dydaktycznych siedmiu doktoratów, dwóch habilitacji oraz zatrudnienie czterech nowych profesorów.

Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UAM w Kaliszu w praktyce realizuje najlepiej jak można misję Uniwersytetu, a przede wszystkim stwarza w wielu przypadkach jedyną możliwość studiowania i rozwoju intelektualnego młodzieży z małych miast i środowiska wiejskiego.

Pierwszy rok najmłodszego Wydziału UAM obfitował zatem w szereg sukcesów znaczących przedsięwzięć i inicjatyw, które dobrze rokują na szybki i zrównoważony rozwój naukowo-dydaktyczny i artystyczny w roku 2004 - roku 20-lecia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu - oraz w latach następnych.

U filozofów, kulturoznawców, politologów, psychologów i socjologów

Wydział Nauk Społecznych
Dziekan
Prof. Jan Grad

Rozpoczynaliśmy kadencję z wiarą w realizację założonych celów, bazując na dorobku poprzednich władz Wydziału. W toku były rozpoczęte wcześniej prace badawcze, przewody habilitacyjne i doktorskie, owocowały podjęte działania organizacyjne.

Wzrosła aktywność badawcza pracowników Wydziału, prowadzona w ramach tworzących go instytutów. Rezultaty badań naukowych prezentowano na 20. konferencjach organizowanych przez Instytut i ogłoszono w kilkudziesięciu monografiach i kilkuset artykułach. Działalność badawczą podjęło Centrum Badań im. Edyty Stein, powołane przez Rektora UAM z inicjatywy Rady Instytutu Kulturoznawstwa. Kolejne kontrakty na badania socjologiczne otrzymało od polskich i zagranicznych instytucji Centrum Badań Jakości Życia związane z Instytutem Socjologii.

W minionym roku akademickim Rada Wydziału przeprowadziła 6 kolokwium habilitacyjnych, wszczęła 9 przewodów habilitacyjnych i nadała urzędowy bieg

5 wniosków o nadanie tytułu naukowego pracownikom Wydziału i spoza UAM. Senat zaakceptował 5 wniosków Rady Wydziału o stanowisko profesora zwyczajnego i 3 profesora nadzwyczajnego UAM. W listopadzie 2002 roku Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce. Tym samym wszystkie instytuty funkcjonujące na WNS posiadają już uprawnienia do doktoryzowania, a Instytut Filozofii ma od lat uprawnienia habilitacyjne. Rady Instytutów nadały blisko 40 osobom stopień doktora. Wypromowani doktorzy to głównie absolwenci Wydziałowego Studium Doktoranckiego i Studium Doktoranckiego Instytutu Filozofii. Kilku z nich otrzymało zatrudnienie na Wydziale.

Poziom rozpraw habilitacyjnych zyskał uznanie wysokich gremiów oceniających: dr hab. Jolanta Bryła otrzymała nagrodę Ministra Edukacji Narodowej a dr hab. Sebastian Wojciechowski nagrodę Prezesa Rady Ministrów. Rada Wydziału zgłosiła również 10 kandydatur do nagrody JM Rektora UAM. W bieżącym roku akademickim świętowaliśmy jubileusz pracy naukowej naszych znakomitych Uczo-

nich: Profesor Teresy Kostyrko z Instytutu Kulturoznawstwa i Profesora Leszka Nowaka z Instytutu Filozofii.

Wiele wysiłku organizacyjnego włożono w proces dydaktyczny. Wzrosła liczba studentów stacjonarnych i zaocznych oraz słuchaczy studiów podyplomowych. Mamy obecnie prawie 11 tysięcy studentów. Zmodyfikowano programy studiów, uruchomiono nowe specjalności edukacyjne na studiach stacjonarnych, zaocznych i podyplomowych, odpowiadając na wyraźne potrzeby rynku pracy i rysujące się możliwości zatrudnienia związane z Unią Europejską (np. administracja europejska na politologii). Kontynuujemy kształcenie w ośrodkach zamiejscowych UAM na kierunku politologia. Od roku akad. 2003/2004 kształcić będziemy w tym zakresie w Collegium Europaeum Gnesnense. Trwają starania o uruchomienie studiów filozoficznych w Collegium Polonicum w Ślubicach. Tu od roku funkcjonują studia anglojęzyczne w zakresie politologii, utworzyliśmy stacjonarne studia uzupełniające socjologii.

Na znaczeniu wyraźnie zyskuje kształcenie podyplomowe. Na Wydziale istnieje 14 studiów podyplomowych. Kolejne 3 rozpoczynają działalność od roku akad. 2003/2004 (*Podyplomowe Studium „Komunikacja Interkulturowa”*, *Podyplomowe Studium Wiedzy o Regionie i Zarządzaniu Lokalnym* oraz *Podyplomowe Studium Pomocy Psychologicznej w Dziedzinie Seksuologii*). Sprawdza się współpraca Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa z Wyższą Szkołą Administracji w Berlinie w prowadzeniu wspólnych studiów podyplomowych.

Do dyspozycji studentów Wydziału Nauk Społecznych i Wydziału Studiów Edukacyjnych oddano Pracownię Komputerową na 24 stanowiska. To o wiele za mało na nasze potrzeby, ale na tyle starczyło środków i pomieszczenia. Dla efektywniejszej administracyjnej obsługi studentów rozpoczęto wdrażanie Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów.

Dynamicznie rozwija się studencki ruch naukowy. Osiągnięcia naukowe i dydaktyczne Wydziału Nauk Społecznych są niewątpliwe. Szereg inicjatyw pracowników i studentów, realizację potrzeb dydaktycznych, ograniczał niedostatek środków finansowych. Mamy nadzieję na ich zwiększenie w następnym roku.

Mieliśmy chwile dobre, przeżyliśmy i smutne, żegnając na zawsze kilku naszych znakomitych Profesorów, których wspominaliśmy pośmiertnie również na łamach „Życia Uniwersyteckiego”.

U teologów

Wydział Teologiczny
Dziekan
Ks. prof. Paweł Bortkiewicz

W lutym 2003 r., Centralna Komisja Kwalifikacyjna przyznała Wydziałowi uprawnienia habilitacyjne, przez co dołączył on do grona pełnoprawnych jednostek Uniwersytetu.

Od Wydziału odłączyły się sekcje WT w Szczecinie, Koszalinie, Paradyżu i Gorzowie w związku z powstawaniem Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Szczecińskim; proces tworzenia nowego Wydziału jest aktualnie finalizowany.

Analiza oczekiwań kandydatów na studia w minionym roku akademickim była m.in. impulsem do zaproponowania nowej specjalności w ramach kierunku teologia o nazwie „dialog społeczny”. Przeprowadzono pierwsze rekrutacje; „dialog społeczny” spotkał się z dużym zainteresowaniem.

W ciągu roku zorganizowano kilka znaczących konferencji naukowych (np. o katolicyzmie polskim - kontynuacja poprzednich sesji), pracownicy Wydziału aktyw-

nie uczestniczyli w wydarzeniach ekumenicznych i dniach dialogu z judaizmem.

Trwała i rozwijała się współpraca zagraniczna.

W nowo powołanym Komitecie Nauk Teologicznych PAN zasiedli na mocy ogólnopolskich wyborów trzej przedstawiciele Wydziału: księża profesorowie: Tomasz Węclawski, Bogdan Cześn i Paweł Bortkiewicz). O randze przypisywanej pracownikom Wydziału świadczyły w pewnym stopniu także inne, zewnętrzne gesty uznania (benefis ks. prof. M. Wolniewicza, nagroda Giganta dla ks. prof. T. Węclawskiego).

Wydarzeniem podkreślającym pozycję biblioteki Wydziałowej było darowanie jej reprintu Biblii Leopoldy przez prof. I. Kwilecką w siedzibie poznańskiego Oddziału PAN. Wydział prowadził własną działalność wydawniczą, edytując 17 pozycji (monografii i czasopism). Wydarzeniem edytorskim stało się opublikowanie „Bibliografii biblistyki polskiej 1945-1999. T 1-2” autorstwa ks. dr. P. Ostaińskiego.

W dniu 2 czerwca br. z wizytą na posiedzeniu Rady Wydziału gościł ks. kard. Zenon Grocholewski, prefekt Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego.

U prawników i administratywistów

Wydział Prawa i Administracji
Dziekan
Prof. Andrzej J. Szwarec

Jak to na ogół bywa, również w działalności Wydziału Prawa i Administracji rejestrowano w roku akademickim 2002/2003 wydarzenia dobre i złe.

Radosnymi i podniosłymi wydarzeniami były zwłaszcza: uroczystość wręczenia prof. dr. Manfredowi Albertowi Dausesowi z Uniwersytetu w Bambergu (Niemcy) dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, wręczenie przez ministra edukacji narodowej i sportu dr Krystynę Łybacką prof. Henrykowi Olszewskiemu podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego indywidualnej Nagrody Ministra za osiągnięcia naukowe w 2001 r., odznaczenie Profesora Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Wielkopolskiego, jak również uroczystość wręczenia prof. H. Olszewskiemu Księgi Pamiątkowej w dowód uznania dla Jego osiągnięć naukowych oraz tytułem podziękowania za działalność na rzecz Uniwersytetu. Powodem satysfakcji było uzyskanie tytułu naukowego profesora przez prof. Elżbietę Jantoch-Drozdowską i prof. Huberta KołECKIEGO. 14 przewodów doktorskich zakończyło się nadaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych. W bardzo prestiżowym dorocznym konkursie czasopiśma

„Państwo i Prawo” na najlepsze prace doktorskie pierwsze i drugie miejsce przyznano osobom (dr Piotr Wiliński i dr Maciej Gutowski), które swe rozprawy doktorskie obroniły na Wydziale Prawa i Administracji UAM. W rankingu obejmującym wszystkie polskie wydziały prawa, przeprowadzonym przez tygodnik „Wprost”, poznański Wydział Prawa i Administracji uplasował się na pierwszym miejscu. W związku z oczekiwanym bliskim członkostwem Polski w Unii Europejskiej, bardzo pożądanym i z pewnością zaspokajającym potrzeby było utworzenie na Wydziale Podypłomowego Studium Prawa Europejskiego.

Wydział przeżywał jednak także smutne chwile. Zmarli: związany z Uniwersytetem przez ponad 40 lat prof. Aleksander Ratajczak oraz były profesor Uniwersytetu i były dziekan Wydziału Prawa i Administracji UAM prof. Adam Łopatka.

Powodem żalu i rozczarowania było to, że mimo swej bardzo rozległej aktywności, także dydaktycznej, obejmującej prawie 7 tysięcy studentów, oraz mimo przysparzania Uniwersytetowi znaczących przychodów, Wydział nadal funkcjonował - ciągle bez perspektywy szybkiej poprawy - w krańcowo złych warunkach, najgorszych w porównaniu z warunkami, w jakich działają wszystkie pozostałe polskie uniwersyteckie wydziały prawa.

swoimi Medalami i przyznał: profesorowi Bogdanowi Marciniowi *Medal im. Śniadeckiego* za wybitne osiągnięcia w zakresie chemii krzemu i za działalność dla środowiska polskich chemików oraz profesorowi Mariuszowi Jaskólskiemu *Medal im. Zawadzkiego* za wybitne osiągnięcia w zakresie krystalochemii i badania struktury białek. Profesor Bogdan Marciniak na grudniowym Zgromadzeniu Ogólnym Polskiej Akademii Nauk w Warszawie został wybrany członkiem prezydium PAN w kadencji 2003 - 2006 oraz Przewodniczącym Komitetu Chemii Polskiej Akademii Nauk. Prof. Jerzy Konarski został wybrany na przewodniczącego Rady Właścicieli *Physical Chemistry and Chemical Physics*. Liczne nagrody uzyskali młodzi pracownicy i studenci. Maciej Żalas, student V roku chemii i Michał Wójtowski, student IV roku chemii otrzymali prestiżową NAGRODĘ ARCHIMEDESA dla studentów studiów magisterskich przyznaną przez *Research Directorate Komisji Europejskiej* w Brukseli. Nagroda ta jest uwiecznieniem prac badawczych nad fotokatalitycznym rozkładem wody, prowadzonych pod kierunkiem prof. M. Łanieckiego. Rada Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej rozstrzygnęła jedenastą edycję konkursu na roczne stypendia dla najzdolniejszych młodych naukowców, przyznając jedną z nich dr Izabeli Sobczak. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego na wniosek Jury Nagród Naukowych przyznał dr Rafałowi Frańskiemu nagrodę naukową w kategorii najlepszych prac opublikowanych w „Acta Poloniae Pharmaceutica” za współautorstwo pracy pt. „Kaempferol and its glycosides in the seeds hair of *Asclepias Syriaca L.*”. Dr Karol Kacprzak został laureatem tegorocznej edycji konkursu SIGMA-AL-

U neofilologów

Wydział Neofilologii
Dziekan
Prof. Józef Darski

Do najważniejszych wydarzeń na Wydziale Neofilologii w roku akademickim 2002/2003 zaliczam uzyskanie pieniędzy na budowę Biblioteki NOVUM oraz wprowadzenie czasopism wydziałowych na listę czasopism wyróżnionych przez Komitet Badań Naukowych.

Wydział liczy 72 samodzielnych pracowników naukowych. W minionym roku akademickim 3 osoby otrzymały stanowisko profesora zwyczajnego, 5 - tytuł naukowy profesora, 5 obroniło habilitację, 7 uzyskało stanowisko profesora nadzwyczajnego UAM i 38 osobom nadano stopień doktora nauk humanistycznych. Wydział kształci w 23 specjalnościach. W związku z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie minimumów kadrowych dla poszczególnych specjalności na filologiach, Wydział musi się postarać o odpowiednią kadre dla specjalności unikatowych (z wyjątkiem anglistyki, germanistyki, romanistyki i ruscystyki).

Wydano 607 publikacji. Ukazał się m. in. V tom czasopisma wydziałowego *Scripta Neophilologica Posnaniensia*. Zorganizowano 6 konferencji naukowych. Odnotowano 180 wyjazdów zagranicznych pracowników. Przekształcając dotychczasowe jednostki lub zmieniając nazwy, tworzone nowe zakłady i pracownie. W miejsce Zakładu Języka Angielskiego powstał Zakład Współczesnego Języka Angielskiego, Zakład Akwizycji Języka w IFA przekształcono w Zakład Akwizycji Języka Angielskiego jako Języka Obcego, w Zakładzie Teorii Przekładu w IFG powołano Pracownię Techniki Tłumaczenia.

W stosunku do roku poprzedniego, w roku akademickim 2002/2003 Wydział zwiększył liczbę studentów na studiach stacjonarnych o 224 osoby, natomiast na studiach zaocznych było o 105 osób mniej. Powołano studia podypłomowe: 3-semesterne Podypłomowe Studium dla Nauczycieli Języka Angielskiego, odpowiednio Studium dla Nauczycieli Języka Niemieckiego oraz Studium dla Nauczycieli Języka Francuskiego; powstało też Podypłomowe Studium *Rosyjski Język Biznesu*.

Nabrał realnych kształtów projekt budowy biblioteki wydziałowej. Komitet Badań Naukowych przyznał dotację celową na dofinansowanie inwestycji na lata 2003-2005 w wysokości 8,5 mln zł, z czego na rok 2003 przypadają 2 mln.

DRICH i Polskiego Towarzystwa Chemicznego na najlepszą pracę doktorską. Kapituła Nagrody Naukowej Miasta Poznania pod przewodnictwem prof. Lecha Trzeciakowskiego przyznała tegoroczne stypendia naukowe młodym pracownikom badawczym. Z naszego Wydziału stypendia otrzymali dr Marcin Kwit i dr Robert Pietrzak.

To niepełne zestawienia znaczących osiągnięć pracowników i studentów Wydziału świadczy o bardzo dobrej atmosferze pracy naukowej i prawidłowo realizowanym procesie dydaktycznym. Dzisiaj Wydział Chemii UAM to znaczący punkt na edukacyjnej i naukowej mapie Europy.

U chemików

Wydział Chemii
Dziekan
Prof. Grzegorz Schroeder

Wydział Chemii UAM jest jednym z największych uniwersyteckich wydziałów chemii w Polsce. Kształci ponad 900 studentów oraz blisko 100 doktorantów. Główne kierunki badań prowadzonych na Wydziale przez 74 grupy badawcze kierowane przez profesorów związane są z naukami podstawowymi. Potencjał naukowy Wydziału odzwierciedla lista publikacji i monografii naukowych, która rocznie obejmuje ponad 300 pozycji, w znacznej większości wydawanych w renomowanych czasopiśmiech o zasięgu międzynarodowym, a także patenty, umowy licencyjne i wdrożenia. W ocenie Komitetu Badań Naukowych poziom badań naukowych predestynuje Wydział do najwyższej, I grupy rankingowej.

Kończący się rok akademicki był okresem, w którym za wybitne osiągnięcia naukowe wielu pracowników Wydziału zostało wyróżnionych licznymi nagrodami. Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej przyznała prof. Mariuszowi Jaskólskiemu najważniejszą nagrodę naukową w Polsce, tzw. „Polskiego Nobla”, za wyjaśnienie sposobu powstawania złożeń białka ludzkiego - cytotatyniny C, przyczyniające się do zrozumienia mechanizmu niektórych schorzeń mózgu u człowieka (np. choroby Alzheimera i choroby Creutzfeldta-Jakoba). Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Chemicznego wyróżnił dwóch profesorów Wydziału Chemii

U pedagogów

Wydział Studiów Edukacyjnych Dziekan

Prof. Wiesław Ambrozik

W minionym roku akademickim na Wydziale Studiów Edukacyjnych realizowany był bogaty program badawczy. Koncentrował się on wokół problematyki przemian społecznych i roli edukacji w okresie polskiej transformacji. Aktywność badawcza skupiona była na kilkunastu, związanych z tym zagadnieniem, problemach szczegółowych, podejmowanych przez zespoły badawcze lub samodzielnych naukowców. Nurty tych badań obejmowały w szczególności: kryzys społeczno-ustrojowy, przemiany i perspektywy edukacji w obliczu zmiany społecznej; system wartości, procesy alienacji i zaangażowania społecznego młodzieży; funkcjonowanie systemów wychowawczych w typowych

środowiskach w warunkach zmiany społecznej; selekcje społeczne w szkolnictwie oraz więzi szkół różnych szczebli ze środowiskiem i regionem, a także problemy kształcenia nauczycieli dla reformującej się szkoły; zjawiska patologii socjalizacji w rodzinach, środowiskach lokalnych i instytucjach oświatowych, funkcjonowanie systemu profilaktyki i resocjalizacji wobec nieletnich i dorosłych; aktywność kulturową i samokształceniową dorosłych, w tym również osób bezrobotnych, kompetencje osób dorosłych w sytuacji zmiany społecznej oraz problemy doradztwa zawodowego i kształtowania postaw aktywnego obywatelstwa; główne tendencje i reformy oświatowe w wysoko rozwiniętych krajach zachodnich; myśl pedagogiczną i działalność oświatową postępowych działaczy oświatowych, pedagogów i ruchów politycznych II Rzeczypospolitej; przemiany w edukacji elementarnej; stanowienie celów kształcenia, optymalizację procesu kształcenia w reformującej się szkole

oraz wpływ mediów na rozwój procesów poznawczych uczniów, a także efektywność dydaktyczną programów multimedialnych; strategię rozwoju oświaty w województwie wielkopolskim; autonomię osób niepełnosprawnych. Odzwierciedleniem tych badań są liczne publikacje, których liczba sięga 250 pozycji, obejmując 30 publikacji zwartych.

W okresie tym Wydział był organizatorem i współorganizatorem 13. konferencji naukowych o zasięgu ogólnopolskim. Kontynuowano również prace w zakresie kilkunastu programów międzynarodowych, m.in. na temat *Learning from the past teaching for the future*. W jego ramach studenci - przyszli nauczyciele z Kanady, Niemiec i Polski - przygotowali projekty edukacyjne na temat nauczania o holocaustie, zapobiegania ksenofobii, stereotypom i uprzedzeniom. Aktualnie Wydział przygotowuje się do dużej prestiżowej konferencji nt. „Uniwersytet - Społeczeństwo - Edukacja”, która odbędzie się w połowie października br. a której celem jest m.in. uświetnienie Jubileuszu Dzieśięciolecia Wydziału Studiów Edukacyjnych.

U geografów i geologów

Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych

Dziekan

Prof. Adam Choiński

Za sprawą wyboru prof. Jerzego Fedorowskiego na członka czynnego Polskiej Akademii Umiejętności oraz powołania na członka korespondenta PAU prof. Andrzeja Kostrzewskiego - na Wydział spłynął splendor, wynikający z uznania zasług naszych wybitnych Kolegów i uczonych w zakresie nauk o Ziemi.

W minionym roku akademickim 80-lecie obchodziło Studenckie Koło Naukowe Geografów, organizacja bardzo zasłużona w wychowywaniu kolejnych pokoleń pasjonatów tej dyscypliny wiedzy, często przyszłych naukowców. Zespoły badaczy i poszczególni uczeni uczestniczyli w licznych podróżach i wyprawach naukowych, m.in. na Spitsbergen (zespół prof. Andrzeja Kostrzewskiego), czy do Kanady i USA (prof. Jerzy Fedorowski).

W ramach kierunku *geografia* wprowadziliśmy nową specjalność:

geoinformacja. Na rok akademicki 2003/2004 przygotowaliśmy na *geologii* kształcenie w nowej specjalności: *gospodarka zasobami mineralnymi i wodnymi*. Cała struktura organizacyjna WNGiG służy procesowi dydaktycznemu, umożliwiając przedstawienie zróżnicowanej oferty problematyki naukowej oraz indywidualizacji studiów.

Obok wydarzeń podniosłych i budujących, przeżyliśmy w minionym roku akademickim tragedię związaną z wypadkiem dwóch studentów geografii na praktykach studenckich. Był to wielki wstrząs i bolesna strata.

Największym problemem, z jakim boryka się Wydział na co dzień, są kłopoty lokalowe. Dlatego szczególne nadzieje wiążemy z inwestycją realizowaną na Morasku; wmurowanie kamienia węgielnego pod nowy gmach przeznaczony dla geografów odbyło się 25 listopada 2002 r. Otwarcie Collegium Geographicum przewidziano na maj 2004 roku. Plany na najbliższą przyszłość, to przeniesienie całego Wydziału na Morasko, ustabilizowanie liczby studentów, rozwój kadry naukowej.

W roku akademickim 2002/2003 przeprowadzono trzy przewody związane z uzyskaniem tytułu i stanowiska profesora oraz trzy przewody habilitacyjne, z których jeden dotyczył pracownika WSE. Intensywnie realizowano proces kształcenia młodych kadr naukowych na Wydziale, czego wyrazem było przeprowadzenie w tym okresie 16. przewodów doktorskich, z tego 11 dotyczyło asystentów i doktorantów Wydziału.

W uznaniu zasług, dwóch pracowników naukowo - dydaktycznych otrzymało Nagrody Ministra, a dwóch następnych Nagrody JM Rektora. Nauczyciele akademicy zostali także uhonorowani dwoma Medalami Edukacji Narodowej i Krzyżem Kawalerskim.

Na Wydziale Studiów Edukacyjnych kształciło się w trybie dziennym i zaocznym prawie 5000 studentów na dwóch podstawowych kierunkach: pedagogice ogólnej i pedagogice specjalnej. O wysokiej randze kształcenia studentów pedagogiki świadczą uzyskane przez Wydział pierwsze lokaty w rankingach szkół wyższych.

U historyków

Wydział Historyczny

Dziekan

Prof. Danuta Minta-Tworzowska

Działalność naukową na Wydziale w minionym roku akademickim znacząco osiągnięcia poszczególnych instytutów. W Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej m.in. sfinalizowano wieloletnie, szeroko zakrojone tematy badawcze: nad ruchami etnicznymi i wielokulturowością w krajach Ameryki Południowej (prof. A. Posern-Zieliński i dr M. Kairski) oraz zmianami etnokulturowymi i etnopolitycznymi w Kamerunie (prof. R. Vorbrich). Katedra Muzykologii szczyt się zwłaszcza wydaniem monografii dr. hab. R. Wieczorka *Musica figurata w Saksonii i na Śląsku u schyłku XV wieku...* W Instytucie Wschodnim prof. P. Kraszewski rozpoczął wydawanie kwartalnika *Sprawy Wschodnie*; ponadto wydano 5 monografii napisanych przez pracowników Instytutu. Naukowcy z Instytutu Prahistorii prowadzili intensywne badania na wielu stanowiskach archeologicznych: w Chersonesie na Ukrainie (dr Józef Bednarczyk), na Ostrowie Tumskim w Poznaniu (prof. H. Kocka-Krenz), w Rosku k. Wielunia (dr H. Machajewski) i w Konarzewie (prof. T. Makiewicz). Instytut wydał kilka ważnych monografii oraz zorganizował konferencję naukową, międzynarodową. Instytut Historii wydał kilka syntez i monografii oraz zorganizował XII kolokwium Poznań-Strasburg na temat kształtowania się i funkcjonowania stereotypów różnych nacji, społeczeństw i kultur. Miarą osiągnięć naukowych były indywidualne wyrazy uznania: prof. Maria Kujawska otrzymała tytuł naukowy profesora, prof. Wiesław Olszewski został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne osiągnięcia w dziedzinie propagowania historii i kultury krajów Azji oraz Australii i Oceanii, Wojewoda Wielkopolski nadał prof. Lechowi Trzeciakowskiemu medal *Ad Perpetuam Rei Memoriam*, Stowarzyszenie Historyków Sztuki przyznało Nagrodę im. Jerzego Łozińskiego prof. Janowi Skuratowiczowi, Nagrodę Ministra Kultury I stopnia *Sybilla* otrzymała dr Maria Koško. Adresatem szczególnego uznania ze strony bliskiego nam środowiska naukowego był prof. Gerard Labuda, któremu Uniwersytet Szczeciński nadał tytuł doktora honoris causa (24 marca 2003 r.).

Był to także rok podniosłych jubileuszów wybitnych naukowców z naszego grona, w kolejności chronologicznej: 60-lecia urodzin prof. Stanisława Sierpowskiego, 95-lecia urodzin prof. Janusza Pajewskiego, 70-lecia urodzin prof. Marii Kujawskiej. Były to okazje do nietypowych spotkań z Jubilatami, przypomnienia ich dorobku, okazania wdzięczności i podziwu.

Niestety, był to również rok bolesnego dla nas wszystkich i dla środowisk historyków w całej Polsce pożegnania prof. Antoniego Czubińskiego, którego Prezydent RP pośmiertnie odznaczył Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta z Gwiazdą.

Na Wydziale Historycznym kształcą się ponad 2 tysiące studentów dziennych oraz około 500 w trybie zaocznym i wieczorowym. Dlatego ogromne znaczenie ma usprawnienie obsługi studiów za pośrednictwem programu USOS; nasz Wydział wprowadził ten system jako drugi w uczelni. Na wszystkich (6) kierunkach prowadzonych przez nas studiów funkcjonuje system punktów kredytowych (ECTS), który umożliwia szerszą wymianę studentów (głównie w ramach programu Erasmus-Sokrates). Z wyjazdów na zagraniczne uczelnie skorzystało dotychczas 180 naszych studentów (w roku 2002/2003 - 86), natomiast Wydział

przyjął w minionym roku akademickim 7 studentów z krajów zachodnich. Mamy też studentów - obcokrajowców na stypendium rządu polskiego, którzy pochodzą z różnych miejsc świata (Litwa, Białoruś, Sudan, Niemcy). Wydział aktywnie uczestniczy w programie MOST, obejmującym wymianę studentów w ramach polskich uczelni oraz rozwija Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne.

W gestii Wydziału pozostaje działalność kół naukowych studentów, wspomaganą przez dziekana i rektora UAM. W ostatnich latach koła studentów archeologii, etnologii, historii, historii sztuki i muzykologii bardzo się uaktywniły. W roku akademickim 2002/2003 koła studentów archeologii i muzykologii zorganizowały międzynarodowe konferencje (uwieńczone publikacją).

Aktywnie działają przedstawiciele Samorządu Studenckiego, którzy wydają corocznie *Informator dla studentów I roku*, pomagają w pracach Rady Wydziału, w organizacji absolutorium, w komisjach rekrutacyjnych. Studenci coraz więcej oczekują od uczelni, ale też współdziałają bardzo aktywnie na rzecz przyszłości Uniwersytetu w zmienionej sytuacji politycznej i ekonomicznej, w perspektywie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

U matematyków i informatyków

Wydział Matematyki i Informatyki

Dziekan

Prof. Zbigniew Palka

Za największe osiągnięcie Wydziału w roku akademickim 2002/2003 uważam uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego nauk matematycznych w dyscyplinie *informatyka*. Chlubę naszemu środowisku przynosi również wybór prof. Jerzego Kaczorowskiego do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułu Naukowego.

Otrzymałmy pozytywną ocenę kierunku *matematyka* w ramach akredytacji prowadzonej przez Państwową Komisję Akredytacyjną.

Pracownicy wydziału uczestniczą w siedmiu grantach KBN. Ze spotkań naukowych zorganizowaliśmy m.in. międzynarodową konferencję poświęconą prof. Władysławowi Orliczowi, z której relacja jest osobno publikowana w niniejszym numerze „Życia”.

Ważne dla działalności naukowo-dydaktycznej było oddanie do użytku nowoczesnej Biblioteki Wydziałowej, liczącej 33824 woluminów książek, 22714 woluminów czasopism oraz 712 CD i dyskietek. Otrzymałmy w darze czasopismo japońskie *Journal of the Mathematical Society of Japan*.

Mamy intensywną współpracę z firmą Microsoft. Jesteśmy Akademickim Ośrodkiem Szkoleniowym, uczestniczymy w programie AATP. Pracownicy firmy Microsoft przeprowadzili na Wydziale szkolenia dla pracowników i doktorantów z 6 tematów. W ramach współpracy zbudowaliśmy: system zapisów na przedmioty, system sprawdzania wyników nauczania i serwis WAP informacji o Wydziale (plany, czas pracy, kontakty). Prof. Marek Nawrocki i dr Anna Ren-Kurc są zapraszani przez Microsoft na konferencje europejskie *MsResearch*, na których omawia się linie rozwoju nowych technologii informatycznych. Ostatnia konferencja odbyła się w Monachium w 2002 r.

W ramach współpracy z firmą BORLAND w maju odbyła się na Wydziale impreza *BORLAND Academic Day*, z cyklem wykładów nt. *Cykl życia aplikacji - od określenia wymagań do wdrożenia*.

Kierunki Rozwoju Analizy Chemicznej w Zakresie Środowiska; Edukacja Ekologiczna

W dniach 21-22 maja bieżącego roku zorganizowano konferencję naukową na temat *Kierunki Rozwoju Analizy Chemicznej w Zakresie Środowiska, Edukacja Ekologiczna*. Miejscem obrad było Collegium Polonicum w Słubicach.

Organizatorami konferencji były: Komitet Chemii Analitycznej PAN, Komisja Analizy Wody; Komisja Nauk Chemicznych Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, Sekcja Chemii Analitycznej i Sekcja Ochrony Środowiska; Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Chemicznego; Wydział Chemii UAM. Komitet naukowy tworzyli: Andrzej Burewicz, przewodniczący Komisji Nauk Chemicznych Oddziału Poznańskiego PAN; Stefan Lis, przewodniczący Oddziału Poznańskiego PTChem i przewodniczący Sekcji Chemii Analitycznej Komisji Nauk Chemicznych Oddziału PAN w Poznaniu; Jerzy Siepak, przewodniczący Komisji Analizy Wody w Komitecie Chemii Analitycznej PAN i przewodniczący Sekcji Ochrony Środowiska Komisji Nauk Chemicznych Oddziału PAN w Poznaniu; Nikodem Miranowicz, sekretarz Komisji Nauk Chemicznych Oddziału PAN w Poznaniu.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał prof. Andrzej Burewicz; wykład inauguracyjny o współczesnych wyzwaniach analizy środowiskowej wygłosił prof. inż. Jacek Namieśnik. Tematem przewodnim części analitycznej konferencji była problematyka rtęci. Szczególną uwagę zwró-

cono na formę, w jakiej rtęć może znajdować się w środowisku. Obserwacje eksperymentalne dowodzą, że niektóre formy są bardziej toksyczne od pozostałych. (Warto dodać, że rtęć od momentu masowego zanieczyszczenia skażonymi rybami w Japonii znajduje się w centrum zainteresowań badaczy na całym świecie.) Jeden z wykładów, przedstawiony przez prof. Jerzego Łukasiaka, dotyczył zagrożeń związanych z biodegradacją silikonów (często występujących jako implanty chirurgiczne). Z kolei prof. Jacek Nawrocki omówił wykorzystywanie analityki w pracach badawczych nad zmianami technologii uzdatniania wody dla miasta Poznania.

Dobrą stroną konferencji było zaangażowanie miejscowej kadry naukowej. Dwa odrębne wystąpienia zostały przygotowane przez dr. Leonarda Boszke i mgr. Ryszarda Bodziackiego z Collegium Polonicum. Warto również zwrócić uwagę na masowy udział w obradach młodzieży akademickiej, do której w szczególności adresował swoje wystąpienie o reformie edukacji i o kształceniu ekologicznym prof. Andrzej Burewicz.

Dr MIROSLAW SZULCZYŃSKI
Collegium Polonicum, Słubice

Międzynarodowe Seminarium Naukowe Współczesne Problemy Przyrodnicze i Społeczne w Ewolucyjnej Perspektywie

W dniu 18 czerwca bieżącego roku zorganizowano międzynarodową konferencję naukową na temat *Współczesne problemy przyrodnicze i społeczne w ewolucyjnej perspektywie* pod patronatem prorektora UAM, prof. Bronisława Marciniaka. Miejscem obrad była Mała Aula Collegium Minus.

Konferencja była efektem intensywnej współpracy pracowników naukowych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Akademii Rolniczej w Poznaniu z wiodącymi ekspertami światowymi. Koordynatorem naukowym seminarium był prof. Jerzy Siepak, we współpracy z dr. hab. Eugeniuszem Kośmickim z Akademii Rolni-

czej. Obrady toczyły się w języku angielskim.

Wykłady z dziedziny ewolucji biologicznej, psychologii społecznej, etyki i filozofii zostały wygłoszone przez światowych liderów tych dyscyplin z USA, Niemiec, Austrii i Australii.

Konferencja miała typowo interdyscyplinarny charakter.

Dr MIROSLAW SZULCZYŃSKI

Wspólnie o glebach i wodach

Dnia 5 września 2003 w Słubicach odbyły się polsko-niemieckie warsztaty pod hasłem: „Z prawej i lewej strony Odry: Dwa kraje - jedna Europa - jedna wspólna ochrona gleb i wód”. Spotkanie objęte patronatem Ministra Rolnictwa, Środowiska i Gospodarki Przestrzennej Brandenburgii, było częścią odbywającego się we Frankfurcie nad Odrą kongresu Niemieckiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Kongres stanowił ważny głos w przygotowaniach Polski do Unii Europejskiej. Z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej zaczną obowiązywać regulacje unijne w zakresie polityki agrarnej i do tych standardów należy dostosować przepisy krajowe.

Znaczenie gleby dla czystej wody pitnej, dla zdrowych lasów i łąk, dla żyznych pól, dla zwierząt oraz dla człowieka - to tematy naukowych dyskusji. Wiedzę z zakresu gleboznawstwa poszerzono poprzez wiele wycieczek po Brandenburgii i zachodniej części Polski.

Niemieckie Towarzystwo Gleboznawcze współpracuje od dawna z Polskim Towarzystwem Gleboznawczym, którego członkowie współorganizowali również frankfurcki kongres.

Collegium Polonicum PR

Międzynarodowe obrazy na Morasku

W dniach 11-14 sierpnia 2003 roku na Wydziale Matematyki i Informatyki UAM odbyła się międzynarodowa konferencja *3rd Poznań Workshop on Transformation Groups*, którą uroczystie otworzył prorektor prof. Bronisław Marciniak.

Konferencję zorganizowano w ramach współpracy między UAM a Okayama University w Japonii.

Dr KRZYSZTOF PAWAŁOWSKI

Romaniści - doktoranci

Echanges: créer, interpréter, traduire, enseigner to temat VII międzynarodowego seminarium doktorantów, romanistów z Czech, Słowacji, Węgier i Polski, z udziałem profesorów z ww. krajów, jak i specjalistów z Francji. Seminarium było organizowane w dniach 18-20 września 2003 roku przez Ambasadę Francji w Polsce, Akademickie Towarzystwo Romanistów Polskich „Plejada” i Instytut Filologii Romańskiej UAM, pod patronatem honorowym JM Rektora prof. Stanisława Lorenca.

Prof. TERESA TOMASZKIEWICZ

Interdyscyplinarnie o postaciach śmierci

W dniach 4-6 września br. w Wielonku nad Zalewem Koronowskim odbyła się interdyscyplinarna konferencja naukowa zatytułowana „Śmierć w kulturze współczesnej”. Zgromadziła ona uczonych z całej Polski, którzy toczyli debaty w ramach trzech paneli: *Powaga i show śmierci, Figuracje śmierci* oraz *Śmierć totalitarna, śmierć w totalitaryzmie*. Organizatorami tego spotkania byli: dr Piotr Zwierchowski z Katedry Kultury Współczesnej w Instytucie Filologii Polskiej Akademii Bydgoskiej oraz prof. Wojciech J. Burszta i dr Waldemar Kuligowski z Zakładu Studiów nad Kulturą Współczesną w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM. Wzorem spotkania z roku 2001, owocem konferencji będą dwie publikacje - jedna zawierająca teksty pracowników naukowych, druga promująca studentów i młodych adeptów nauki.

Dr WALDEMAR KULIGOWSKI

Balkany: kocioł, czy mozaika?

W ludzkiej świadomości funkcjonuje wiele negatywnych stereotypów na temat poszczególnych narodów i państw. Polskę również często postrzega się jako kraj, którym tak naprawdę nie jest, a jej mieszkańcy bywają nieufnie przyjmowani za granicą. Znaczącym ciężar takiego balastu, w maju 2003 r. studenci z Gniezna wyruszyli, aby poznać bliżej dwa mało znane państwa, Albanię i Macedonię, postrzegane wciąż jako element bałkańskiego „wrzącego kotła”. Europa zwraca tam oczy jedynie przy okazji tragicznych wypadków, będących skutkiem nienawiści ludzi, których - jak mieliśmy się okazać przekonać - zdecydowanie więcej jednak łączy niż dzieli.

Celem wyprawy naukowej studentów Collegium Europaeum Gnesense, której byłem uczestniczką, były dwa państwa: Albania i Macedonia. Przed dotarciem na miejsce czekała nas jednak znaczna porcja niedogodności związanych z przekraczaniem kolejnych granic. Najpierw należało zdobyć wizy przejazdowe i wjazdowe. Okazało się jednak, że załatwianie formalności w Polsce na niewiele się zdaje w konfrontacji z serbskim celnikiem. Widzimiśmy funkcjonariuszy granicznych (np. wydawanie dodatkowej wizy dla kierowcy) zmieniło kilkakrotnie stan naszej sakiewki podróźnej.

Przemierzając drogi Albanii napotykalimy piękne, ale zaniedbane dziś wille z okresu międzywojennego, a obok nich liczne, znajdujące się w stanie surowym domy mieszkalne. Albańczycy eksponują przywiązanie do swojej ojczyzny. Na niewykończonych domach, na stacjach benzynowych, nawet na jadącym drogą traktorem, powiewają flagi państwowe. Jednakże równie często spotyka się flagi amerykańskie i włoskie. Albańczycy wyrażają podziw dla amerykańskiego sukcesu i przychyłność dla włoskiego partnerstwa gospodarczego. Praktycznie każdy Albańczyk, szczególnie ten zatrudniony w usługach, mówi po włosku. Dla Polaków, którzy głównie starają się porozumieć po angielsku, pytanie „italiano?” było dość uciążliwe.

O przywiązaniu Albańczyków do tradycji świadczą chociażby przedmioty przytwierdzone nad wejściem do każdego domu dla odstraszenia złych duchów. Kiedyś były to czaszki i rogi zwierząt, dziś

zastąpiły je pluszowe zabawki, co sprawia dość niezwykle wrażenie. Liczne świątynie islamskie i chrześcijańskie pozwalają dostrzec różnicowanie wyznaniowe tego kraju, w którym jeszcze niedawno, za rządów Envera Hodży, wyznawanie jakiegokolwiek religii było surowo zakazane. Dziś dominuje tu islam, ale około 30% społeczeństwa stanowią chrześcijanie - prawosławni i katolicy. Odwrotna proporcjonalnie sytuacja jest w Macedonii. Na terenach przygranicznych mniejszości wyznaniowe to automatycznie mniejszości narodowe - korzeniami związane z państwem sąsiadującym. Sama przekonałam się o tym, kiedy przebywając w Macedonii, w mieście Struga, odwiedziłam meczet w albańskiej gminie mużulmańskiej.

Z punktu widzenia turysty Macedonia jest inna od Albanii. Widać, że zabytki znajdujące się na jej terenie są pod opieką archeologów i konserwatorów. Zastanawiam się jednak, czy lepiej służy pamięci o dawnej świetności pozostawienie ruin takimi, jakie są - tak jak w Albanii, czy też uzupełnianie ulegających erozji obiektów betonowymi odlewami - jak w Macedonii. Ten kraj przemierzaliśmy tropem odrestaurowanych prawosławnych cerkwi. To właśnie dorobek kultury chrześcijańskiej jest największą dumą Macedończyków. W Albanii szlak prowadził śladem twierdz, pamiętających walki narodowowyzwoleńcze przeciw Turkom. Malowniczych, a przede wszystkim stanowiących kapitalne świadectwo bujnej historii tych terenów.

W obu państwach zaznaliśmy nieśluchanej serdeczności

Balkańczyków i przekonaliśmy się o wspólnej dla obu narodów kulturze stołu. Próbując miejscowych specjałów stwierdziliśmy, że pod różnymi nazwami kryją się często te same potrawy. O niektórych z nich opowiadali nam zresztą koledzy zwiedzający rok temu Bułgarię. Próbowaliśmy też jak smakuje znana na całych Bałkanach *rakija*. Bliskość kuchni to widoczna oznaka w rzeczywistości głębszego podobieństwa tych społeczności. Zastanawiałam się więc dlaczego oba narody tak się do siebie dystansują? Poglądy Albańczyka i Macedończyka (naszych przewodników) na obecną sytuację na Bałkanach, mieliśmy okazję poznać podczas długich wieczorów spędzonych w macedońskim Ochrydzie. Obaj panowie - choć zaprzyjaźnieni - patrzyli na świat zupełnie inaczej. Obu droga naukowa skierowała do Polski, daleko od domu, jednakże ani na chwilę nie zapominają o rodzinnym stronach. Chwilami wydawało się, że jedyne co łączy tych dwóch ludzi to język polski, którym posługują się w swojej „drugiej ojczyźnie”.

Studencka wyprawa naukowa do Albanii i Macedonii, choć krótka, wiele nas nauczyła. Zasmakowaliśmy dorobku kulturalnego obu krajów i wprawiło nas to w zachwyt. Zaczynaliśmy chyba rozumieć, dla jakich skarbów tak żąrcie walczą, ale nie rozumieliśmy dlaczego robią to w sposób niszczący tyle istnień i dorobek tylu wieków wspólnej historii. Stało się dla nas jasne, że pojmowanie świata w kategoriach narodowych nie odeszło do przeszłości, że na Bałkanach nakłada się na to silniej jeszcze oddziałujące różnicowanie religijne. Zachwycalo nas przede wszystkim to co łączy Bałkańczyków. To co ich dzieli to również bogactwo, ale tylko wtedy, gdy nie wykorzystują tego przeciwko sobie. Udowodnił postępek cywilizacyjny, jakim szczytują się Europa, to przede wszystkim nauczyć wszystkich jej mieszkańców cieszenia się jej różnorodnością.

NATALIA KRASIŃSKA
II rok edukacji europejskiej CEG

Podwyżki płac dla pracowników UAM

Pracownicy Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu otrzymali we wrześniu br. podwyżkę wynagrodzeń. Jest to kolejny etap realizacji rozwiązań przyjętych przez rząd w 2001 roku, przewidujących trzyetapowy system wzrostu płac dla pracowników uczelni państwowych w kolejno następujących po sobie latach. Rozwiązania zawarte w „Ustawie o szkolnictwie wyższym” przesunęły realizację postanowień, wskutek czego pracownikom uczelni wyższych szkół państwowych zamrożono wzrost wynagrodzeń w ostatnich dwóch latach - zatem nie wypłacono podwyżek w roku 2002.

Aktualnie przeciętny wzrost wynagrodzeń brutto zgodnie z treścią „Porozumienia z dnia 22 sierpnia 2003 roku zawartego pomiędzy władzami Uniwersytetu a przedstawicielami działającymi w UAM związków zawodowych w sprawie zasad poprawy poziomu przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych pracowników Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu od 1 września 2003 roku” wynosi od kilkunastu do 25 procent dotychczasowego wynagrodzenia*. Wzrost podstawy zasadniczej płacy automatycznie spowoduje wzrost innych elementów składających się na wynagrodzenie, np. dodatków stażowych (tzw. wysługi lat), a także premii, nagród jubileuszowych, odpraw emerytalno-rentowych i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy. Wysockość uposażenia zasadniczego poszczególnych osób nie może przekraczać stawek maksymalnych określonych w „Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 września 2001 roku w sprawie warunków wynagrodzenia za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników uczelni państwowych”.

UAM jako jedna z pierwszych uczelni w kraju wypłaci

pracownikom we wrześniu wynagrodzenia wraz z podwyżkami.

Zdaniem mgr Krystyny Andrzejewskiej - przewodniczącej Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” pracowników UAM - po raz pierwszy od 10 lat udało się wprowadzić w terminie określonym aktami normatywnymi podwyżki dla pracowników uczelni wyższych. Jako współautorzy projektu zmiany Ustawy o szkolnictwie wyższym w zakresie wprowadzenia poprawy wynagrodzeń pracowników państwowych szkół wyższych z zadowoleniem przyjmujemy fakt, iż drugi etap podwyżek na naszej uczelni będzie wdrożony z dniem 1 września br. Wprowadzie oznaczona data w porozumieniu zawartym 1.09.2001 roku miała stanowić termin realizacji trzeciego etapu, ale z inicjatywy rządu zawieszono na okres lat dwóch podnoszenie wynagrodzeń dla pracowników uczelni wyższych szkół państwowych. Mam nadzieję, iż w roku 2004 wdrożony będzie trzeci etap podwyżek wynagrodzeń - dodaje.

Również przewodniczący Związku Nauczycielstwa Polskiego Pracowników UAM prof. Michał Kielczewski jest zadowolony w zasadzie z faktu wdrożenia systemu podwyżek na naszej uczelni z dniem 1 września oraz toku prac dotyczących wysokości podwyżek dla poszczególnych grup pracowników Uniwersytetu. Podkreśla jednak, iż w trakcie negocjacji wiele kontrowersji wzbudziła wysokość podwyżki przeznaczona dla bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej. Zdaniem przewodniczącego ZNP UAM ta grupa powinna otrzymać wyższe kwoty. Kolejne zagadnienie, na które zwrócono uwagę to zróżnicowanie wysokości wzrostu wynagrodzenia w zależności od zatrudnienia na pierwszym lub drugim etapie na naszej uczelni.

MARZENA BARAŃSKA
Rzecznik Prasowy UAM

* Wątpliwości w tej sprawie postaramy się wyjaśnić w kolejnym numerze (red.)

Porozumienie zawarte w dniu 22 sierpnia 2003 roku

pomiędzy Rektorem UAM Prof. Stanisławem Lorencem a przedstawicielami działających w UAM związków zawodowych, mgr Krystyną Andrzejewską - NSZZ „Solidarność” UAM i prof. Michałem Kielczewskim - Związek Nauczycielstwa Polskiego Pracowników UAM, w sprawie zasad poprawy poziomu przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych pracowników Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu od 1 września 2003 roku

Strony porozumienia ustalają:

Z tytułu poprawy poziomu przeciętnych wynagrodzeń miesięcznych od 1 września 2003 roku wynikających z art. 117a ustawy z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385 z 1990 roku z późn. zmianami) podwyższa się wynagrodzenia: zasadnicze, dodatki stażowe, premie, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne oraz pozostałe wynagrodzenia wynikające ze stosunku pracy.

Ustala się następujące kwoty podwyżek wynagrodzeń zasadniczych:

1. NAUCZYCIELE AKADEMICKI:

Profesorowie zwyczajni zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 680 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 410 zł

Profesorowie nadzwyczajni posiadający tytuł naukowy zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 650 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 390 zł

Profesorowie nadzwyczajni posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 620 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 370 zł
- umowy o pracę na stanowisku profesora kontraktowego otrzymują 450 zł

Docenci, adiunkci posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 610 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 370 zł

Adiunkci posiadający stopień naukowy doktora zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia ze stażem do 5 lat na tym stanowisku (liczonym do 1 września 2003 roku) otrzymują 500 zł
- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia ze stażem powyżej 5 lat na tym stanowisku otrzymują 550 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 350 zł

Starsi wykładowcy posiadający stopień naukowy doktora zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 480 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 360 zł

Starsi wykładowcy nieposiadający stopnia naukowego zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 260 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 180 zł

Wykładowcy zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 220 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 180 zł

Asystenci zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 140 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 100 zł

Lektorzy, instruktorzy zatrudnieni na podstawie:

- mianowania lub umowy o pracę, dla których UAM jest podstawowym miejscem zatrudnienia otrzymują 130 zł
- umowy o pracę, dla których UAM jest dodatkowym miejscem zatrudnienia otrzymują 90 zł

2. PRACOWNICY NIEBĘDĄCY NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI

Bibliotekarze dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej otrzymują 260 zł

Pracownicy naukowo-techniczni otrzymują 150 zł

Pracownicy inżynierjno-techniczni otrzymują 130 zł

Pracownicy wydawnictwa i poligrafii otrzymują 150 zł

Kustosze, starsi bibliotekarze, dokumentaliści otrzymują 150 zł

Bibliotekarze i młodszy bibliotekarze z wykształceniem wyższym otrzymują 130 zł

Bibliotekarze z wykształceniem średnim otrzymują 120 zł

Pozostali pracownicy biblioteczni otrzymują 100 zł

Pracownicy administracji otrzymują przeciętnie 150 zł

Pracownicy obsługi i robotnicy godzinowi otrzymują przeciętnie 100 zł

3. Kwoty wymienione w punktach 1 i 2 dotyczą pełnego wymiaru zatrudnienia w UAM. Osoby zatrudnione w UAM w niepełnym wymiarze czasu pracy otrzymują podwyżkę wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalną do wymiaru zatrudnienia.

4. Wynagrodzenie zasadnicze poszczególnych osób nie może przekraczać stawek maksymalnych określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 września 2001 roku w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników uczelni państwowych (Dz. U. z 2001 roku, Nr 107, poz. 1182, z późniejszymi zmianami).

Rektor Prof. dr hab. Stanisław Lorenc

Przewodniczący ZNP Pracowników
Uniwersytetu im. A. Mickiewicza
Prof. dr hab. Michał Kielczewski

Przewodnicząca Komisji Zakładowej
NSZZ „Solidarność” UAM
mgr Krystyna Andrzejewska

Kroniki kaliskie

Kalisz żyje sztuką. Oto fragmenty relacji Joanny Dudek z kolejnych wydarzeń artystycznych.

Poplenerowa wystawa w Pleszewie

W dniach 5 lipca - 15 września w Domu Kultury w Pleszewie trwała wystawa poplenerowa, wieńcząca 12-dniowe praktyki 25 studentów II roku licencjackiego, studiujących na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu. Studenci skorzystali z zaproszenia władz miasta i gminy Pleszew, które umieściły plener w cyklu obchodów 720-lecia miasta. Nie zabrakło spacerów o świcie i malowania miejskich nokturnów. Obok malowania obrazów olejnych i akwarel, studenci mogli się także sprawdzić w projektowaniu i realizacji katalogu oraz w prowadzeniu aukcji dzieł. Dyrektor Domu Kultury w Pleszewie był wdzięczny za kolekcję prac malarskich uwieczniających urok pleszewskich zakątków; uczestnicy - za radość tworzenia.

Absolwenci 2003

Przez całe wakacje, w Muzeum Okręgowym ziemi kaliskiej trwała wystawa „Malarstwo - Absolwenci 2003” (otwarcie w dniu 7 lipca, z udziałem prodziekana WPA dr. hab. Jana Gaworzewskiego oraz prof. Jana K. Hrycka).

Bohaterami byli studenci-magistranci, którzy w Pracowni Malarstwa prowadzonej przez prof. Jana K. Hrycka dopracowali się autorskich kolekcji dyplomowych: Anna Bilach, Izabela Bury, Dorota Urszula Czarnicka, Monika Grzelak, Anna M. Janowiak-Markiewicz, Magdalena Jurek, Dawid Kozłowski, Grzegorz Markiewicz, Marta Metko, Beata Wojtczak. Grupa młodych malarzy - *poszukiwaczy światła, własnej wizji świata i życia, to wyjątkowi ludzie, wrażliwi na możliwości duszy i wpływy intuicji*, deklarujący szczerą chęć wyrażania tego, co mają w sobie najlepsze.

Życzeń nie było końca. Absolwenci dziękowali władzom uczelni i wszystkim przyjaciółom za pięć lat nauki, pracy i zabawy. Każdy z autorów przekazał po jednym obrazie olejnym z dyplomowej kolekcji na cele charytatywne Fundacji Haliny Sroczyńskiej.

Bez Tytułu II

Podobnie jak w zeszłym roku, na mocy porozumienia o współpracy, jakie funkcjonuje między Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym UAM w Kaliszu a Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku, otwarto tam wystawę „Bez tytułu II” (wernisaż 8 lipca, otwarcia dokonał dyr. Jerzy Marciniak i pani dziekan dr Katarzyna Piątkowska-Pinczewska). Autorami prac są studenci II roku licencjackiego, kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych z Pracowni Malarstwa prowadzonej przez prof. Jana K. Hrycka. Profesor Hrycek, obok rozwiązań typowych dla malarstwa sztalugowego, wprowadza inne formy wypowiedzi plastycznej, np. instalacje, które pozwalają studentom na poszukiwanie *własnego miejsca w sztuce, w jej aktualnych tendencjach i przejawach*. Wystawie towarzyszy miniaturowy katalog. Można ją oglądać do połowy października.

Uczelnie, muzea, tajga i białe noce poznajskich studentów w Archangielsku

W dniach 5-17 lipca grupa studentów UAM przebywała w Archangielsku. Studenci Wydziału Biologii: Agnieszka Chlebicka, Anna Czerwoniec, Paulina Spychała, Arkadiusz Bigos, Dariusz Łasiński i Michał Przybycin oraz opiekun dr Zbigniew Czapła, odwiedzili Rosję na zaproszenie Uniwersytetu im. Łomonosowa.

Program pobytu był bardzo napięty. Studenci UAM spotkali się z rektorem PGU i dziekanem wydziału przyrodniczego, odwiedzili wiele muzeów w Archangielsku, Nowodwinski i Siewierodwinski. Pobyt grupy Poznaniaków wzbudził

zainteresowanie mediów - udzielono wywiadów dla dwóch rozgłośni telewizyjnych. Oprócz udziału w licznych imprezach kulturalnych, studenci spędzili kilka dni w tajdze. W terenie zebrano materiały botaniczne, zoologiczne i geologiczne. Przeprowadzono ankiety wśród rosyjskich studentów; nawiązano współpracę z antropologami i ornitologami w celu realizacji wspólnych projektów badawczych. Białe noce sprzyjały zawieraniu przyjaźni z rosyjskimi studentami, którzy przyjadą do Poznania w przyszłym roku.

MICHAŁ PRZYBYCIN

Na drodze bolońskiej - Collegium Polonicum

W dniach 14-17 września we Frankfurcie nad Odrą oraz w Collegium Polonicum w Słubicach odbyła się międzynarodowa konferencja: *Border Conference 2003 - Bologna meets Berlin* organizowana przez niemiecki RCDS (Studenckie Koło Chrześcijańsko-Demokratyczne) oraz polskie NZS. Oprócz reprezentantów Polski i Niemiec uczestniczyli studenci z European Democrat Students (organizacji skupiającej blisko 40 stowarzyszeń studenckich z całej Europy). W ramach konferencji zorganizowano wiele warsztatów i spotkań z politykami.

Poruszone zostały przede wszystkim tematy związane z tzw. Procesem Bolońskim. Zapoczątkowała go podpisana 19 czerwca 1999 roku przez ministrów edukacji 29 państw Europy, w tym także Polski, Deklaracja Bolońska, której myślą przewodnią jest tworzenie *wspólnej europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego*.

Spotkanie nawiązywało do problematyki wyznaczonej w dniach 18-19 września 2003 w Berlinie Konferencji Ministrów Edukacji krajów sygnatariuszy Deklaracji Bolońskiej.

Collegium Polonicum PR,
Zarząd Krajowy NZS

Wystawa Profesora

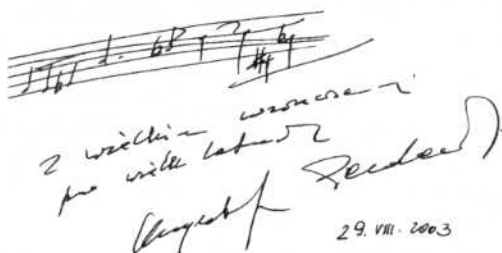
W Galerii Miejskiego Ośrodka Kultury w Zgierzu trwa wystawa malarstwa Tadeusza Wolańskiego, profesora ASP w Łodzi i UAM - Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu. Ekspozycję można zwiedzać do 10 października. Profesor Wolański był jednym z prekursorów zastosowania procesów fotografii barwnej w malarstwie. W tej technice stworzył 40 lat temu abstrakcyj-

ne kompozycje. Jego malarstwo lat ostatnich wyraża pozornie zbliżenie do natury, jest to jednak zdaniem Andrzeja Nawrota, autora noty w informatorze o wystawie: „przestrzeń nieokreślona, tak bogata w swoim wyrazie jak osobowość autora”. Tadeusz Wolański miał 17 wystaw indywidualnych w kraju i za granicą, 47 razy brał udział w wystawach zbiorowych.

Krzysztof Penderecki gościem Rektora Uniwersytetu

Przed uroczystym (i bardzo osobistym!) koncertem w Auli Uniwersyteckiej z 29 sierpnia, o którym piszemy w sąsiedniej „Auli koncertowej”, Krzysztof Penderecki wraz z małżonką, w towarzystwie Elżbiety Smorawińskiej, został podjęty przez JM Rektora prof. Stanisława Lorenca. Spotkanie w gabinecie rektorskim, z udziałem całego zespołu prorektorów, przebiegło w przyjemnej atmosferze. Mistrz przyjął urodzinowe życzenia i kwiaty. Pomny na tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu (1987 r.), dał wyraz więzi z naszą uczelnią w Księdze Pamiątkowej.

VII Poznańskie Dni Książki Naukowej

Tegoroczna impreza organizowana jest w dniach 2-4 października 2003 w CK Zamek. Ponad 70 firm wydawniczych zaprezentuje swój dorobek: podręczniki, literaturę naukową i popularnonaukową, słowniki, encyklopedie. Książki będą do kupienia w cenach promocyjnych. Otwarcie 2 X o godz. 12.00, w następnych dniach ekspozycja czynna w godz. 10.00-18.00. Imprezie, organizowanej przez Wydawnictwo Naukowe UAM wspólnie z Polskim Towarzystwem Wydawców Książek, patronuje JM Rektor UAM. Organizatorzy zapraszają także na spotkania towarzyszące: 2 X - na spotkanie z Andrzejem

Palaczem, redaktorem naczelnym miesięcznika „Wydawca” i z Jiri Siostronkiem w Uniwersytecie Śląskiego w Opawie na temat *Sztuka książki. Problemy edytorstwa książki naukowej i podręcznika* (godz. 15, sala 104) oraz 3 X - na dyskusję panelową pt. *Uczelnie pogranicza w jednoczącej się Europie - ich specyfika i role oraz potrzeby w zakresie podręczników i pomocy dydaktycznych* z udziałem m.in. gości z Białorusi, Czech i Słowacji (godz. 11.00, sala 104). Debata ta zapoczątkuje cykl spotkań „Pogranicze - problemy i szanse partnerstwa kultur”.

Imprezy kulturalne i artystyczne

W ramach kolejnej prezentacji z cyklu *Verba Sacra. Modlitwy katedr polskich* Jerzy Radziwiłłowicz odczyta 2 Księgę Machabejską w przekładzie z języka greckiego ks. abp. Stanisława Gądeckiego. Oprawa muzyczna z wykonaniu Capelli Zamku Rydzńskiego pod kierunkiem Mieczysława Leńniczaka. Pomyśl i realizacja Przemysław Basiński. Spotkanie w Bazylice Archikatedralnej w Poznaniu, 28 września o godz. 17.00.

Serce moje natchnione jest pięknym słowem - to hasło Dnia Romana Brandstaettera, organizowanego przez Stowarzyszenie jego imienia 28 września w Poznaniu. Program obejmuje: złożenie kwiatów na grobowcu pisarza (godz. 12.00, cmentarz miłostowski), uroczystą mszę świętą z homilią ks. abp. Stanisława Gądeckiego (godz. 14.30, Bazylika Archikatedralna w Poznaniu) oraz prezentację twórczości, ze śpiewem Aliny Mazur, kompozycjami na fortepian Jana Henryka Batora, recytacjami Aleksandra Machalicy i słowem ks. prof. Jana Kantego Pytla o przekładzie *Psalterza* dokonanej przez Romana Brandstaettera (godz. 16.30, Sala Czerwona Pałacu Działyńskich, Stary Rynek 78/79).

Chór Kameralny UAM pod dyr. Krzysztofa Szzydźsza odbył w dniach 1-18 września br. tournée po Francji i Hiszpanii. We Francji został podjęty przez zaprzyjaźniony zespół śpiewaczy z Saint-Etienne. Pobyt w Hiszpanii wiązał się z udziałem w festiwalu chóralnym, obok zespołów z Filipin, USA, Czech, Słowenii, Rosji i Białorusi. Występy poznaniaków w wielu miejscowościach Kraju Basków i w Kastylii (Burgos) spotkały się z żywym i serdecznym przyjęciem. Publiczność preferowała muzykę żywą i radosną, nawiązującą do jazzu i swinga.

Otwarta w pierwszej połowie września wystawa exlibrisów i małych kompozycji kwiatów Marii Dolnej w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Ratajczaka będzie czynna do 4 października. Zgromadzono 240 exlibrisów dedykowanych rodzinie, przyjaciółom, znanym osobistościom życia publicznego. Zaprezentowane kompozycje kwiatów stanowią ulubiony motyw twórczy artystki. Dochód ze sprzedaży obrazków jest przeznaczony na cele Domu Samotnej Matki w Kiekrzu.

W piątek, 19 września, nastąpiło w Poznaniu otwarcie nowego sezonu muzycznego. Relacjonując uroczysty koncert, przypominamy jeszcze letnie wydarzenia w Auli Uniwersyteckiej.

• W czasie letnich wakacji Aula kilkakrotnie rozbrzmiewała muzyką. Na przykład 26 VI odbył się uroczysty koncert, inaugurujący III Kongres Polskiej Federacji „Pueri Cantores”, zrzeszającej 39 chłopców i od pewnego czasu również dziewczęcych chórów, uprawiających nade wszystko muzykę religijną. Publiczność stanowili głównie uczestnicy spotkania: członkowie 20 zespołów z różnych stron kraju. Wśród gości byli przedstawiciele podobnych federacji Francji, Hiszpanii, Holandii i Niemiec; przybyli też metropolita poznański abp Stanisław Gądecki i rektor UAM prof. Stanisław Lorenc.

Program wieczoru wypełniły dwa chóry gospodarzy. Filharmoniczny Chór Chłopców i Męski prof. Stefana Stuligrosza przedstawił bardzo interesujący program, złożony z polskich i obcych dzieł renesansowych Sebastiana z Felsztyna, Giovanni P. da Palestriny, Thomasso L. da Victoria, Mikołaja Zieleńskiego i Grzegorza G. Górczyckiego, a wraz z organistą Robertem Hauptmannem - Magnificat Claudio Monteverdiego. Z nieukrywaną radością słuchaliśmy znów „Poznańskich słowików” w muzyce, której swego czasu byli niedoścignionymi wykonawcami.

Natomiast Poznański Chór Katedralny ks. Szymona Daszkiewicza, ku zaskoczeniu słuchaczy, wystąpił w całości innej roli. Wraz z orkiestrą Akademii Muzycznej i z sopranistką Anną Mikołajczyk-Niewiedział oraz pod batutą Marcina Sompolińskiego, wykonał „Symfonię ogrodów” Zbigniewa Łowżyła (z jego

Aula koncertowa

udziałem przy fortepianie) i Krzysztofa Nowikowa do tekstu Mateusza Marczewskiego. W pamięci na pewno pozostanie wysiłek wykonawców, nade wszystko chóru, włożony w przygotowanie koncertu. O samej „symfonii” zaś lepiej zapomnieć, niż zastanawiać się nad jej wartościami. Niestety!

• Za to sierpniowy wieczór (18 VIII) w Auli - ci, którzy mieli szczęście w porę nabyć bilety - będą długo i wyłącznie dobrze wspominać. Towarzystwo im. Wieniawskiego i Filharmonia - wsparte funduszami marszałka woj. wielkopolskiego i prezydenta miasta oraz kilku innych dobrodziejów - po raz drugi zaprosiło do Poznania „Canadian Brass”, słynny na świecie kwintet arcymistrzów gry na instrumentach dętych. Tym razem jedyny ich występ w Polsce, podobnie jak w 1999 r., był znów znakomitą zabawą muzyczną. W zgodzie ze swym rytuałem, weszli na estradę (w czarnych ubraniach i ...tenisówkach) od tyłu sali, grając... bis koncertu, standard jazzowy „Just a Closer Walk with Thee”. Właściwy zaś program rozpoczęli też tradycyjnie - „Wejściem królowej Saby” z Haendlowskiego oratorium „Salomon” i przez kilkanaście minut przykuwali uwagę muzyką baroku: miniaturami Samuela Scheidta, canzoną Giovanniego Gabrielego - rozstawiwszy się w pięciu punktach Auli (tubista znalazł, bodaj jedyne wolne, miejsce pośród słuchaczy), a nade wszystko aranżacją Toccaty i fugi d-moll J.S. Bacha. Każdy z tych utworów publiczność przyjmowała owacyjnie. Dwaj twórcy zespołu przed z górą 30. laty: puzonista Eugene Watts i tubista Charles Daellenbach, na zmianę,

dowcipnie komentowali poszczególne punkty programu, a dzięki równie perfekcyjnemu jak muzyka przekładowi dr. Witolda Skowrońskiego, nawet najdrobniejsze niuanse docierały do słuchaczy, tworząc niepowtarzalną atmosferę wieczoru.

Jego druga część, to jazz, głównie w dixilandowych formach, hity Glenna Millera, próbki muzyki filmowej i specjalnie dla „Canadian Brass” skomponowana „opera” Petera Schickele pt. „Hornsmoke” - zabawa już nie tylko muzyką, lecz także ruchem, gestem, kostiumami i rekwizytami. W finale zabrzmiał znany standard „Amazing Grace” (równocześnie tytuł albumu płyt cd i dvd, które w sporej ilości błyskawicznie rozeszły się w przerwie), a potem były znów bisy; pierwszy (D. Ellington) dedykowany tłumaczowi (!), a drugi - publiczności. Usłyszeliśmy kapitalną aranżację tematów z „Alleluja” Haendla i jazzowego hitu „Gdy wszyscy święci schodzą z nieba”.

Po takiej porcji wrażeń - piękny, upalny wieczór, nie skłaniał do szybkiego powrotu do domu. Bardzo wolno pustoszały westybulę Auli, pełne m.in. znanych w mieście osobistości. Klub Rotary Poznań - współgospodarz koncertu - zebrał godną kwotę na pomoc dzieciom niepełnosprawnym. Rektor UAM prof. Stanisław Lorenc natomiast zapowiedział gotowość wprowadzenia w uczelni „trzeciego semestru”, w postaci właśnie tego typu wakacyjnych spotkań muzycznych.

• Kolejne odbyło się już parę dni później (29 VIII). 70. urodziny i półwiecze twórczości Krzysztofa Pendereckiego, przywiódło do Poznania kompozytora, wraz z Andrzejem Bauerem, Bartoszem Koziakiem i Rafałem Kwiatkowskim oraz Narodową Orkiestrą Symfo-

56. sezon filharmoników poznańskich Początek z papieską dedykacją

W hołdzie Janowi Pawłowi II - w 25-lecie pontyfikatu, filharmonicy poznańscy zadedykowali (19 IX) koncert otwierający swój 56. sezon. Z estrady Auli Uniwersyteckiej usłyszeliśmy, bardzo rzadko u nas wykonywane, oratorium Antonina Dvorzaka „Stabat Mater”, powstałe z bólu i żalu kompozytora po utracie trojga dzieci, a które zarazem czeskiemu twórcy otworzyło dostęp do europejskich sal muzycznych.

Jose Maria Florencio (od niedawna - z polskim obywatelstwem i odtąd bez ostatniego członu w nazwisku), zaprosił na ten uroczysty wieczór pod swoją batutą, kwartet świetnych solistów: Barbarę Kubiak (sopran), Katarzynę Suską-Zagórską (mezzosopran), Kałudiego Kałudowa (tenor) oraz Rafała Siwka (bas), a także berliński Chór im. Karla Forstera. Zespół ten, pielęgnujący tradycje długoletniego, wielce zasłużonego kantora Katedry św. Jadwigi, gościł po raz pierwszy w Poznaniu.

Monumentalne, nastrojowe dzieło przekonująco zabrzmiało również w bardzo starannie przygotowanej partii orkiestrowej, wywołując owację publiczności i nadzieje na interesujący ciąg dalszy sezonu, którego szczegóły otrzymaliśmy w efektownym, bogato ilustrowanym wydawnictwie. (rp)

niczną Polskiego Radia. Koncert wypełniły, zadyrygowane przez Jubilata: autorskie Concerto grosso na trzy wiolonczele i orkiestrę (powstałe w 2001 r. i już swego czasu wykonywane w tej sali) oraz III Symfonia „Szkocka” Felixa Mendelssohna. Melomanom sprawiło satysfakcję kolejne wysłuchanie efektownego utworu w wykonaniu trójki znakomitych wiolonczelistów średniego i młodego pokolenia oraz dawno nie goszczącej u nas katowickiej orkiestry. Zespołu nadal wybitnego, świetnie czującego zarówno muzykę naszych czasów, jak i dzieło wielkiego romantyka.

Głównemu bohaterowi wieczoru zaś zgotowano owację zanim jeszcze stanął przy pulpicie. Od marszałka woj. wielkopolskiego otrzymał medal „Wielce zasłużonym w kulturze”, od następnych przedstawicieli władz - sporo okolicznościowych komplementów. Od konferansjera natomiast dowiedział się, że Concerto grosso i Symfonia Szkocka, to jedno dzieło, które stworzył... Mendelssohn (!), a o tym na przykład, że K. Penderecki jest również doktorem h.c. naszego Uniwersytetu i że właśnie w tej Auli nadano mu tę godność, mistrz cere-

monii poinformował mimochodem po przerwie. W sumie wszakże było bardzo serdecznie, kolorowo od nareczy kwiecica i słodko - po wielopiętrowym torcie, ufundowanym przez popularną cukiernię. Gałę przygotowała i urządziła Elżbieta Smorawińska, wraz z władzami miasta i województwa oraz Klubem Rotary „Starówka”. Dochód przeznaczono na zakup aparatury dla Kliniki Kardiologii Dziecięcej AM. I to był bodaj najcenniejszy i najbardziej wymierny efekt owego towarzyskiego wieczoru u kresu upalnego lata.

• Zupełnie na koniec (13 IX) mieliśmy jeszcze w Auli „Malte na bis”, czyli powtórkę filharmonicznego koncertu czerwcowego finału tegorocznej edycji festiwalu teatralnego. Ogromne powodzenie muzyki filmowej Wojciecha Kilara, którą w całości wypełniono ten plenerowy występ, skłoniło dyr. Jose Marię Florencio Juniora do odtworzenia koncertu. Z tymi samymi solistami (Bożeną Harasimowicz-Haas, Maciejem Pabichem i Pawłem Drobnikiem) rzeczywiście przyciągnął sporą rzeszę miłośników twórczości najbardziej znanego w Hollywood polskiego kompozytora. (rp)

Była to rozmowa z Bogiem. Bardzo osobista. Takich rozmów nie prowadzi się publicznie. Chcąc publicznie przedstawić taką rozmowę trzeba wielkiej kreacji aktorskiej. Dorota Segda stworzyła taką kreację.

Była Faustyną i była obok niej. Tu nie wystarczyła recytacja, ani przeżycie mówionego tekstu. Aby ukazać pokorę, prostotę, miłość i ich nie ośmieszyć trzeba dziś niesłychanego kunsztu artystycznego. Mistyka, uosabiana przez Świętą, była tam także obecna. Po raz pierwszy w czasie kilkuletnich prezentacji Verba Sacra doświadczyłam takiego wydarzenia.

Na ile sprzyjało tej kreacji wcześniejsze oswojenie Doroty Segdy z postacią, przy kręceniu filmu o siostrze Faustynie, trudno powiedzieć. Twórcy Verba Sacra podają, że osobiste przeżycie lektury „Dzienniczka” było ważne dla aktorki. Tak czy owak nie mogła polegać tylko na okazaniu swoich wzruszeń. Żaden inny tekst z dotychczasowych programów Verba Sacra nie był moim zdaniem tak

Faustyna

trudny interpretacyjnie. Potwierdzał to komentarz filologiczny prof. Bożeny Chrzastowskiej, która zwróciła uwagę na „nieporadność językową” autorki. Aby zafascynować tokiem myśli tak wyrażanej, trzeba było dodatkowo pokonać i ten próg. Trzydziesta prezentacja Verba Sacra odbywała się dokładnie w pierwszą rocznicę uroczystego aktu zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu i konsekracji Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach przez Ojca Świętego Jana Pawła II.

Z wielkim żalem skonstatowałam, że zaniechano nagrań filmowych prezentacji Verba Sacra. Prezentacja „Dzienniczka Siostry Faustyny” nie została utrwalona na taśmie, podobnie jak poprzedzające ją, pełne wdzięku i piękne spotkanie z „Księżą Rut” w wykonaniu Joanny Szczepkowskiej. Pozostaną one tylko w pamięci uczestników tych wydarzeń.

Wielka szkoda! Była to niepowtarzalna okazja przedstawienia wielkiego, oryginalnego, autentycznego wydarzenia artystycznego, współtworzonego przez Uniwersytet. Bezwrotnie stracona.

EWA STANIEWICZ

„Dzienniczek Siostry Faustyny”, czytała Dorota Segda, Verba Sacra - Modlitwy katedr polskich, Bazylika Archikatedralna w Poznaniu, 17 sierpnia 2003 (komentarz filologiczny: prof. Bożena Chrzastowska; komentarz teologiczny: ks. dr Jerzy Stranz; śpiew: Andrzej Ogórkiewicz; pomysł i realizacja: Przemysław Basiński).

Fotografie: ANNA GALICA

